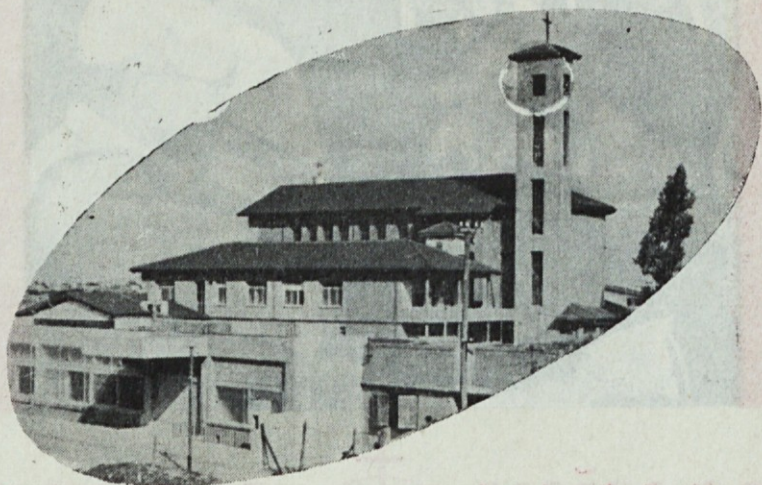

KATOLIŠKI **MISIJONI**
Las Misiones *Católicas 1965*
1965 - XXXIX **APRIL 4**

Za vzdrževalnine gojencev „Baragovega misijonišča“

V decemberski številki smo prosili misijonske prijatelje, da nam pomagajo zbrati deset vzdrževalnin (bek) za stalno brezplačno vzgojo 10 gojencev „Baragovega misijonišča“. Potrebujemo za vsako vzdrževalnino glavnico 1.000 dolarjev, iz katere obresti bi se mogel vzdrževati po en gojenec leta in leta. Vsota ene vzdrževalnine je visoka, a razen kakega primera izrednega dobrotnika, se ne bo zbrala hitro, ampak morda v času nekaj let in od številnih darovalcev, le na ta način bo visoko zastavljeni cilj dosegljiv.

Prvi, ki so se odzvali prošnji, so bili rojaki iz župnije Marije Pomagaj v Torontu. Danes moremo objaviti spet tri nove prispevke, za katere se darovalcem prisrčno zahvaljujemo in naj bi bili zgled in pobuda oklevajočim:

1. – V čast Jezusu, Odrešeniku sveta	N. N. Slovenska vas v Arg.	1.000 pesov
2. – V čast Mariji, Kraljici misijonov	žpk. Jerman Anton, Italija,	8.000 lir
6. – V proglasitev Barage blaženim		
4. – V čast zaveznikom misijonov, sv. Frančišku Ks. in Mali Tereziji		
5. – V čast sv. Vincenciju, ustanovitelju Misijonske družbe		100 dol.
	Mrs. Frances Marolt, Cleveland	10 dol.
		110 dol.
6. – V proglasitev Barage Blaženim		
7. – V dvig škofa Slomška na altarje		
8. – V spomin škofa Rožmana		
9. – V spomin padlih domobrancev		
10. – V zahvalo slovenskim misijonarjem.		

K SLOVENSKIM MISIJONARJEM

ŽUPNIK VINKO ZALETEL POROČA O SVOJEM POTOVANJU

Gotovo Te je dosegel kak pozdrav po razglednici iz Azije. Skušal sem kljub zadregi in pomanjkanju časa, da se Te spomnim in razveselim s pozdravom. Saj sem tudi jaz vesel, če se me kdo od daleč spomni. Pa si se morda vprašal, kaj me je pognalo na tako čudno in dolgo potovanje.

Bolj kot moja deloma ahasverska, potepuška narava me je priganjala potreba, da pripravim snov za nadaljna predavanja, ki jih imam po Koroškem v okviru Katoliške prosvete za slovenski del. In sedaj imam toliko barvnih slik, da imam snovi za več let. Ker sem hodil po svetu ne le s fotoaparatom, ampak tudi z magnetofonom, bodo predavanja še bolj zanimiva. Povod za potovanje je bil evharistični kongres v Bombayu v Indiji. Bil je to tretji, ki sem se ga udeležil (l. 1952 v Barceloni v Španiji, l. 1960 v Monakovem). Če sem pa enkrat že v Indiji, naj pogledam še naprej proti Vzhodu, take priložnosti ne bo več. Predvsem sem hotel obiskati čimveč naših misijonarjev in misijonark, ki delujejo na Vzhodu, spoznati njihovo delo, da jih lahko pri predavanjih spoznajo tudi naši ljudje in se obenem ob slikah navdušijo za misijonsko delo. Saj to jih zanima, na Koroškem verniki veliko žrtvujejo za misijone in slovenske župnije tukaj vzdržujejo kakih 25 bogoslovcev iz misijonskih dežel.

Sreča, da je dva meseca preje prevzel sosednjo župnijo Žvabek, katero sem moral skoro dve leti jaz upravljati, novi župnik, kajti sicer ne bi mogel na pot. Ta je med moje odsotnostjo skrbel za mojo župnijo.

Seveda ne morem tu opisovati potovanja, le kraje in osebe naj omenim. Odletel sem iz Züricha v Švici 3. novembra. Da sem se odločil za Swissair, je vzrok v tem, da je tam nastavljen znanec Slovenec g. Martin Žekar. Ustavili smo se v Beirutu, Karachi, Bombayu, Bangkoku in prihodnji večer (torej po enem dnevu vožnje) sem prišel v Hong Kong na Kitajskem. Tam me je sprejel misijonar salezijanec g. Stanko Pavlin, me povedel v njihov zavod in mi bil zelo požrtvovalno ves čas na razpolago. Z njim sva preletela in pregledala ne le mesto Hong Kong, ampak tudi okolico prav do kitajske meje. Naslednji skok je bil na Formozo ali Taipei ali Svobodno Kitajsko, kateri predseduje Čangkajšek. Sestra Rosaria Brilej me je že na letališču sprejela. Isti dan je s svojim avtom prišel misijonar Franc Rebol, doma v Clevelandu, starši so doma iz Šmartna pod Šmarno goro, torej sosedje moje fare št. Vida. Z njim sva se odpeljala preko gora v Lotung k znanemu misijonskemu zdravniku dr. Janezu Janežu. Znan je vsem zamejskim Slovencem, slaven pa po vsej Formozi. Spoznati tam njegovo delo in velikanski razmah „St. Mary's Hospital“, je bilo posebno doživetje.

Iz Formoze pa na Japonsko. Sicer sem imel že vizum za Korejo, pa so iz Formoze tako redke letalske zveze, da sem jo moral opustiti, mudilo se mi je. Spoznal sem pač Tokyo, največje mesto na svetu, ven sem se peljal le v Nikko, najbolj turistično mesto in mesto čudovitih templjev. Seveda sva bila skupaj tudi s slovenskim misijonarjem, jezuitom pesnikom Vladi-

mirjem Kosom, ki je izdal v Tokyo svoje pesmi „Dober večer, Tokyo“. Je profesor na jezuitski Sophia-univerzi in dušni pastir in dobrotnik najrevnejših nabiralcev cunj. Zaradi ogromnih razdalj pa nisem mogel obiskati slovenskih sester drugod po Japonskem

Potem na Filipine. Že zato, ker je bil tam pred zadnjo vojno moj stric. Zelo vesel je bil obiska salezijanski brat Rafael Mrzel, ki je poskrbel, da sem se lepo imel in čim več videl. Iz Filipinov sem nameraval v razburkani Južni Vietnam, kamor me je vabil misijonar g. Andrej Majcen. Toda preje pošta ni funkcionirala, da nisem vedel, kako je, sedaj pa sem že imel letala rezervirana in sem poletel v Siam ali Thailand. V Bangkoku je slovenska sestra m. Frančiška Novak, ki je pregostoljubno skrbela zame in sem dobro pregledal najlepše mesto Vzhoda z najlepšimi templji na svetu. Iz Bangkoka sem poletel še na obisk v 750 km oddaljeni Čiengmay, kjer deluje najbolj znana slov. misijonarka m. Ksaverija Pirc. Bil sem tam prav na 40-letnico njenega prihoda v misijone.

Iz Bangkoka zopet v Bombay na evharistični kongres. Že na letališču sta me čakala sal. brat Ivan Kešpret, ki so ga poklicali iz Južne Indije, da je kot priznani fotograf bil uradni fotograf za kongresni odbor, in pa sestra Konradina Resnik, doma blizu Kamnika. Stanoval sem v samostanu, kjer ona deluje, v Bandra, ki je en del Bombaya. Tam sem se sešel tudi z edinim slovenskim romarjem iz domovine, mariborskim škofom dr. Držičnikom, dalje s križevačkim škofom dr. Seređjem in misijonarjem Pavlom Bernikom, ki deluje v najbolj divjem, goratem, oddaljenem kraju Indije. Čas kongresa je bil zame najbolj naporen, ker sem bil ves dan na nogañ, v vročini, veliko slikal, pa malo spal.

Po kongresu sem si bolj ogledal Indijo. Najprej v Madras na jugu, od tam sem obiskal salezijanskega brata Ludvika Zabreta, ki je zaslovel v Indiji kot poljedelski strokovnjak in je iz puščave napravil pravi raj. Potem v Calcutto, kjer sta me že pričakala naša misijonarja jezuita Jože Cukale in Janez Ehrlich, nečak pok. prof. dr. Lamberta Ehrlicha. Iz Calcutte sem šel po Bengaliji na obisk v misijone g. Lojzeta Demšarja in Stankota Podržaja. Bil sem tudi v Morapai, kjer deluje slavna misijonska sestra zdravnica Magdalena Kajnc, kjer živi bolelni Jožef Vizjak, župnikuje pa Hrvat Anton Gabrič. Z Janezom Ehrlichom sva se peljala tudi v oddaljeni, pa najbolj katoliški Ranchi. V Calcutti sem obiskal tudi svetovno znano mati Terezo iz Skopja, ki deluje v tej morda največji revščini na svetu.

Iz Calcutte v Benares, „sveto mesto“, nekaj hindujski Rim ob Gangesu. Od tam v Kanpur k slov. misijonarki dr. Mirijam Zalaznik, kar se je tudi splašalo. In še v prestolnico Indije, New Delhi, kjer se nam pokaže moderna Indija, v starem Delhiju pa velik kos indijske zgodovine.

Iz Indije nazaj grede sem v Karachi v Pakistanu na hitro obiskal še misijonsko zdravnico s. Dominiko Žužek iz znane družine duhovnikov in sester. V Beirutu v Libanonu sem še malo poduhal azijsko Švico, potem pa še v Sveto Deželo. Tam sem bil že pred 12 leti, pa sem hotel sedaj, ko jo mimogrede obiščem, spoznati razvoj, napredek in si pridobiti še novih slik. V starem Jeruzalemu v Jordaniji sem seveda večkrat obiskal tri slovenske šolske sestre, ki so pri cerkvi sv. Ane pri belih patrih, sestro Leopoldo Langue pri sionskih sestrah, Angelino Martelanc pri nemških sestrah in frančiškana

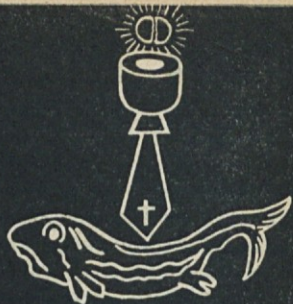

EUCHARISTIA

युकेरिस्ट

ET
और

NOVUS HOMO

नव मानव

Indijska kongresna razglednica (v rdeči barvi), ki ima napis v latinščini in hindujščini, ki se glasi v našem jeziku: „Evharištija in novi človek“, kar je bilo geslo in program tega svetovnega evharističnega kongresa.

p. Cecilijana Brlek. Božič sem doživljal prav v Betlehemu. V Izraelu pa sva bila v Nazaretu skupaj s p. Metodom Brlek, ki je sicer v Jeruzalemu, pa je tedaj urejal arhiv.

Na Novega leta dan sem iz Tel Aviva priletel zopet v Zürich in točno po dveh mesecih prišel domov, v zimo in mraz. Skoro ves čas potovanja sem imel krasno vreme in bil zdrav, kljub vsem spremembam klime, toplote, hrane. Prepotoval sem cca 40.000 km, torej pot okrog zemlje in se vozil na 18 različnih letalih. Za vse seveda le Bogu hvala, saj imam vse, kar je za tako pot potrebno, od njega in me je obvaroval vsake nesreče. Ker nisem potoval za svoj luksus, četudi seveda na svoje stroške, ampak zato, da s predavanji koristim našemu ljudstvu in misijonom, upam, da me Bog zato ne bo hudo sodil. In nazadnje, ko smo Slovenci tako majhni, zakaj ne bi tudi kak Slovenec šel po svetu kot drugi in pokazal, da so Slovenci povsod in kaj pomenijo v svetu.

Le nekaj malih vtisov sem popisal v „Naš Tednik-Kronika“, ni bilo več časa. Ker pa je toliko zanimivih stvari, pa tudi vzpodbudnih, so mi že nekateri svetovali, naj napišem knjigo. Bom skušal, da bo med prihodnjimi Mohorjankami tudi moj potopis in boste torej lahko več brali.

Sedaj bom pa bolj miren, bom doma čakal, da me Ti obišeš, slike Korošcem kazal, pa se staral in na smrt pripravljaj... Da bi le zadnja rajža srečna bila!

Vinko Zaletel

CILJI KOMUNIZMA V SOMALIJU

Komunizem prodira v Somalijo, veliko afriško ozemlje, ki je bilo nekoč italijanska in angleška kolonija. Glavno mesto je Mogadisko. Dežela in mesta so v polnem razmahu na pohodu v nacionalno svobodo, obetajo somaliskemu ljudstvu veliko bodočnost na socialnem in kulturnem polju. Voditelji nove države potujejo mnogo po svetu, najraje zahajajo v Moskvo in Peking. In kaj si obetajo ob teh romanjih? To bi mogla najlepše povedati „pesem“, ki so jo v „somalskem“ jeziku prenašale radijske postaje v Mogadisku dne 22. oktobra 1963. Pesem je imela naslov: „Potrebe somalijskega ljudstva“ in se v prevodu glasi:

„Sicer so me razkosali / toda za mene letajo Migi (sovjetska raketna lovska letala, op. prev.): / moral bi se zahvaljevati Bogu, / a storil bom to z drugimi besedami. / Kadar leti visoko na nebu / in slišiš hrup njegovih motorjev / se moje srce napolni s pogumom, / sovražnik pa zbeži preplašen. / Pri tem pa mislim: Imam tudi topove / in mnogo vojakov v svoji deželi, / ne maram ničesar od nikogar, / kajti MIG zajema obširna razmerja, / MIG more preleteti milijon kilometrov v minuti.“

Dopisniki evropskih listov so poročali, da so se zahodni opazovalci šele po tej pesmi poučili, da je že dolgo v Mogadisku posebna sovjetska vojaška misija, ki je v kratkem času zelo narastla. Priplule so sovjetske ladje in izložile na obrežje pet sovjetskih lovcev MIG. Kmalu zatem so somalijski listi objavili poročilo, da je bila med Sovjetsko zvezo in Somalijo podpisana posebna vojaška pogodba. Pogodba je Sovjetsko zvezo obvezovala, da mora poslati Somaliji moderno orožje za opremo 20.000 mož, to je treh motoriziranih divizij. Če bi temu prištel dosedanje število oboroženega orožništva in milice, potem bi oborožene sile Somalije zajemale deset odstotkov vsega somalijskega prebivalstva, kar je za afriško državo izredno veliko. Vodstvo sovjetske vojaške misije v Somaliji je že prve dni svojega bivanja odbralo skupino 100 somalijskih častnikov in pilotov, ki so bili poslani na posebno vežbanje v Sovjetsko zvezo. Vendar somalijska vlada in sovjetska misija nista objavili podatkov o moči in značaju sovjetske misije v Mogadisku. Vojaški dogovor med ZSSR in Somalijo je bil sklenjen v Moskvi že v oktobru 1963, ko se je tam mudila somalijska vojaška misija, ki jo je vodil brigadir Abdalah Hersi, načelnik štaba somalijskih oboroženih sil.

Predsednik somalijske vlade dr. Šemarke je levičarsko usmerjen. Kar se je godilo v drugi polovici 1963, ni presenetilo nikogar. Večina poglavarjev afriških držav je že bilo v Moskvi, toda mnogi so se vrnili, ne da bi tam prevzeli kakršno koli obveznost ali pa sklenili vojaške in politične dogovore. Predsednik somalijske vlade je pa verjetno šel že tedaj mnogo dalje. Vrnil se je z napovedjo, da se bo med Moskvo in Mogadiskom začela velika kulturna izmenjava. Somalijski umetniki bodo šli na gostovanje v Moskvo, od tam pa bodo prišli sovjetski umetniki in znanstveniki. Razvilo se bo obsežno kulturno sodelovanje. Sovjeti so celo napovedali, da bodo v Somaliji zgradili dve bolnici, ki bodo sicer na razpolago zlasti sovjetskemu osebju, a bodo radi sprejemali somalijske bolnike, ako bo prostor. Poročilo o gradnji

kar dveh bolnic za sovjetsko osebje je vznemirilo opazovalce iz zahodnih držav: vsekakor bo prišlo v Somalijo še mnogo sovjetskega osebja, če potrebujejo zanje kar dve bolnici.

Trenutno grade sovjetski tehniki novo, močno radijsko postajo v Mogadisku. Postaja bo tako močna, da jo bodo mogli poslušati v vsej Afriki. Skupina sovjetskih strokovnjakov končuje instalacijo velike moderne mlekarne v okolici glavnega mesta. Močna skupina sovjetskih strokovnjakov je v velikem pristaniškem mestu Berbera, kjer so na delu, da bi pristanišče spremenili v eno najmodernejših v Afriki. Najbolj vznemirljivo je, da bodo v pristanišču moderna stanovanja za sovjetsko osebje; vse sobe bodo opremljene z najmodernejšimi napravami za hlajenje. Sovjeti se zelo zanimajo za somalijsko živinorejo in imajo v načrtu zgraditi več modernih klavnice s primernimi ledenicami. Ze skoraj dve leti imajo sovjeti koncesijo za redno letalsko zvezo med Moskvo, Kairom in Kartumom in promet oskrbujejo moderna raketna letala vrste Iljušin-18. Na jesen 1963 so progo podaljšali do Mogadiska.

Kitajski komunisti posvečajo slično pozornost Somaliji. Pekinški dnevnik Jennin Jih Pao je objavil poseben uvodni članek o „bratstvu med Kitajsko in Somalijo, ki sta skozi stoletja morali prenašati enaka zla kolonializma.“ Po objavi članka je iz Pekinga prišla novica, da je kitajska vlada dovolila Somaliji dve posojili v višini 20 milijonov dolarjev, ki jih bo somalijska vlada vrnila čez 17 let. Vsako leto pa bo kitajska vlada dajala somalijski vladi podporo v višini treh milijonov dolarjev za kritje primanjkljaja v proračunu. Seveda je kmalu na to prišla v Mogadisko številna kitajska delegacija, ki je izjavila, da je prišla proučevat poljedelstvo in prinesla pomoč veterinarjem v borbi proti boleznim pri govedu. Kar brž zatem pa je prišla prva velika vojaška delegacija iz Pekinga in govori se, da se stiki med Pekingom in Mogadiskom naglo utrjujejo in poglobljajo. Vendar se mora poudariti, da so vezi z ZSSR mnogo širše in globlje kot pa s komunisti iz Pekinga.

Časno je, da dobivajo orožje države takrat, kadar se pripravljajo na dogodke, pri katerih bodo orožje mogle tudi uporabljati. Iz Mogadiska se zato vedno bolj širi ostra gonja proti sosednim državam Somalije, zlasti proti Abesiniji. Mogadisko je že dolgo vrsto let zatočišče abesinskih politikov, ki so nasprotniki neguša Hajle Selasija. Somalija je postala zatočišče za gverilske oddelke, ki jih zbira okoli Mogadiska Abesinski osvobodilni odbor in jih pošilja v sosedno abesinsko pokrajino Ogaden. Abesinska vlada je že morala protestirati pri vladi zaradi vednih obmejnih incidentov in zaradi škode, ki jih povzročajo vdori teroristov s somalijskega ozemlja. Toda somalijski listi pišejo, da je "zelo žalostno, da mora ubogo abesinsko ljudstvo še vedno živeti pod diktatorji in pod njihovo nasilno upravo in to v času, ko so človeške pravice v številnih državah že pod posebnim varstvom in se človek pripravlja, da bo poletel na druge planete". Vir takega pisanja je popolnoma jasen, če se zavedamo, da zlasti ruski zastopniki povsod naglašajo, kako bo človek kmalu mogel potovati na luno. Vidi se, da ravno ta propaganda zelo učinkuje med azijskimi in afriškimi narodi. Listi pa grede še dalje. Vedno bolj pogosto pišejo, da meja med Somalijo in Abesinijo ni pravilno potegnjena in da so razmejitvene komisije slabo opravile svoje de-

lo. V Mogadisku in v mestu Hargeisa je že prišlo do odkritih javnih manifestacij proti Abesiniji in jih vladne oblasti niso preprečile. Gonja proti sosedni Abesiniji se je že zelo razmahnila, a se ni ustavila samo pri tem. Okoli Djibutija je še kolonija, francoska Somalija in listi v Mogadisku pozivajo vse afriško javno mnenje, da se mora pripravljati na izgon Francozov iz te zadnje francoske posesti v Afriki. Djibuti pa je za Francijo važno prometno in gospodarsko oporišče ne samo v Afriki, ampak služi kot zatočišče za francosko vojno in civilno mornarico na poti proti Pacifiku. Djibuti je tudi začetna postaja za železnico, ki vodi v prestolnico Abesinije — Addis Abebo —. Somalijski agentje hujskajo zlasti plemeni Afar in Issa, da naj se upro in poženejo bele Francoze nazaj v Pariz ali pa jih naj kar pokoljejo.

Somalija je v sklopu angleškega občestva narodov, dasi je popolnoma neodvisna. Toda angleški zastopniki v deželi niso priljubljeni in komunistični agentje to nerazpoloženje zelo razpihujejo. Ko je pred nedavnim — kako poldrugo leto tega — bila Kenija oklicana kot samostojna država, so se listi v Mogadisku norčevali iz te neodvisnosti. Vpraševali so se, kako se je mogel Kenyata, mogočni poglavar črnih plemen v Keniji, podrediti angleškemu ministru za angleško občestveno skupnost Duncanu Sandysu in z njim podpisati pogodbo o novi državi Keniji, ko baje vsakdo ve, kako sramotno je Kenyata kapituliral pred angleškim pritiskom; saj je vsem znano, da je svoboda Kenije samo na papirju. Isti list je dodal, da se je somalijsko ljudstvo v preteklosti naučilo spoznavati Angleže in zato danes ve, da so Angleži največji sovražniki somalijskega naroda. Pisanje teh vrst gotovo dovolj jasno nakazuje, kje so se somalijski novinarji učili, da so sposobni tako žolčno pisati proti svojim bivšim gospodarjem. Najmilejši izraz za Angleže je, da jih imenujejo „hijene“, Abesince pa smatrajo za „ušivce“.

Somalijsko ljudstvo je bilo znano kot ljubeznivo in je znalo mirno presojati dogodke; ljudje so večinoma delavni in streme za napredkom. Odkar so prišli v deželo sovjetski agentje, pomnoženi s komunisti iz Kitajske, so se razplamtele najprej nacionalistične strasti, ko za njihovim hrbtom komunisti pripravljajo izbruh enotnega požara v vsej Afriki. Ko bi bila vsa Afrika enkrat razjedena in v anarhiji, bi nastopila doba za ustalitev prave komunistične diktature, ki bo zlasti nevarna za vse delovanje misijonov. Kakor drugod v Afriki, tako spreminjajo komunisti tudi somalijski narod v poslušno sredstvo za izvedbo načrtov, ki jih imajo v Moskvi in Pekingu že pripravljene. V Moskvi so na univerzi že ustanovili več študijskih institutov za posamezne odseke Afrike. Prva in najvažnejša naloga komunističnih agentov pa je, da dosežejo odpoved pogodb, ki bivše kolonije v Afriki še vežejo na Anglijo ali Francijo. Istočasno so na delu, da bi preprečili zblizanje med Kenijo in Abesinijo na eni strani in drugimi sosednimi afriškimi državami. Čisto jasna je, da pripravljajo komunistični agentje v deželah okoli Abesinije in Kenije pogoje za oborožene spopade. Moskva in Peking si želita vojskovanje v Afriki, ki bi naj zapadu dakazalo, da so možne vojne v poameznih odsekih sveta, ne da bi se pri tem uporabljalo atomsko orožje. Afriški narodi, ljubosumni na svojo svobodo in neodvisnost, se naj spopadejo med seboj, sovjeti bi pa pri tem pomagali tako, kakor so na Koreji ali v Indokini. Tam vojskovanje ni izzvalo splošne atomske vojne in končalo se je s kompromisom, ki je bil komunistom koristen. Korejo in Indoki-

no (Vietnam) so takrat razdelili na dvoje — in v komunističnih polovicah so sovjeti že trdno zasidrani. Isto nameravajo doseči, kadar bi prišlo do sličnega vojskovanja v Afriki. Sovjeti bi prišli do „svojih“ polovic, ki bi bile njihovo zanesljivo oporišče ne za nekaj let, ampak za desetletja. Seveda bodo sovjeti trdili, da pri vojnih spopadih nimajo svojih prstov vmes. Isto so mogli trditi za Kubo, ko je Castro prevzel oblast. Toda nekaj let kasneje je Kuba postala oporišče za sovjetske atomske bombe in raketne izstrelke. Isto se bo ponovilo v Afriki — in povsod, kjer bodo sovjeti izživali lokalni, omejen vojni spopad. Pri tem bodo še zatrjevali, da je njihova zasluga, če se konflikt ne bo razvnel in razširil drugam. Grozili bodo samo, kako so pripravljeni braniti samostojne narode v borbi, seveda tudi z atomskimi in jedrnimi bombami, če bi zahodni zavezniki hoteli gasiti požare in urejati mir na isti način kakor jim je to uspelo v Kongu s pomočjo Združenih narodov.

Krščanski misijoni so zaradi naraščajočega delovanja kitajskih in ruskih komunistov v resnih skrbih. Krščanske države Evrope in Amerike ne morejo nastopati na isti način, kakor komunisti. V odkrito tekmo proti komunizmu ne morejo, boriti se morejo samo s sredstvi kulturne in socialne pomoči. Toda ta pomoč je malo uspešna, ker do širokih množic ne pride. Misijonar je edini, ki more ohranjati sloves vrednot, ki jih je nekoliko že širila evropska civilizacija.

Toda ljudje so preveč predani dnevnim političnim geslom, misijonarjev ne napadajo, a jim ne slede, kadar jih svare pred nevarnostmi, ki jih prinaša marksizem moskovske ali pekinške vrste.

Vendar se že pojavlja ponekod veliko nezaupanje in nerazpoloženje proti agentom, ki so širokoustni v obljubah, počasni pri izvajanju, a prevzetni do domačinov prav tako, kakor so bili nekoč angleški in francoski kolonialni gospodarji. Jeseni 1963 je bila prva velika konferenca afriških držav v Addis Abebi. Glavne osebnosti konference so bili abesinski cesar Hajle Salesije, diktatorja Nasser iz Egipta in Ben Bella iz Alžirije ter tunizijski demokratični predsednik republike Burgiba. Vsi štirje državni poglavarji so več ali manj diktatorji, a vsi se izražajo proti komunizmu in so v svojih državah komunistične stranke proglasili za nezakonite. Toda vsi radi povsod sprejemajo, kjer kaj dobe, tako tudi iz komunističnega sveta — prepričani pa so, da bodo kljub temu preprečili komunizem v svojih državah, da si jemljejo denar iz Moskve in Pekinga. Menijo, da bodo znali komuniste nadzirati in ob pravem času obračunati z njimi. Toda trenutno je položaj tak, da komunisti hite in hujskajo ljudstva proti oblasti — ne domači, ampak proti sosedni; v sosedni državi pa hujskajo v obratni smeri. Nevarnost je največ v tem, da imajo komunisti pri taki taktiki mnogo več izkušenj, kot pa diktatorji, ki se opirajo na svojo policijo, za ljudstvo in njegove koriste pa se ne brigajo dovolj.

Komunisti se trudijo, da bi dobili duše Afrikancev na svojo stran — misijonarji so edini, ki se bore za duše, a za Kristusa, a jim državne oblasti v veliki meri ovirajo ali vsaj omejujejo delavnost. Somalija je danes oporišče za komunistično propagando. Kmalu bo odskočna deska za rušenje držav v sosedstvu in ta borba bo imela za kenčni cilj izvesti celotne komunistične načrte v vsej Afriki.

ZA DOMAČO DUHOVŠČINO

NEKAJ BOŽIČNIH POZDRAVOV MISIJONARJA MAJCENA
IZ VIETNAMA

Poroča KAREL WOLBANG CM, U.S.A.

Po daljšem molku se je spet oglasil misijonar Majcen. Tokrat po morskí pošti. V Trani Hanh-u je v decembru odposlal kot običajno božična voščila posameznim slovenskim misijonskim dobrotnikom, ki so preko njega podpirali kakega domačega bogoslovca. Ker veje iz njegovih misli krščanski optimizem in so razmere na Daljnem Vzhodu vse prej kot idealne, priobčujemo iz 11 božičnih pisem glavne misli za vse čitatelje „Katoliških misijonov“. Kot žarki upanja so za bodočo misijonsko rast Cerkve, pa tudi nova vzpodbuda za vse sodelujoče pri bogoslovski akciji za vzgojo domače duhovščine v misijonskih deželah. Naj bi čitanje teh poročil vzbudilo med našimi čitatelji in misijonskimi prijatelji še mnogo novih velikodušnih sodelavcev pri lepo se razvijajoči bogoslovski akciji v zaledju. Naj misijonar sam govori:

„Zopet eno leto polnih rok dela za misijonarje in za vzgojo misijonskih domačih poklicev zahaja v večnost. Za vse dobre, ki sem jih bil deležen jaz osebno pa naši ter škofijski bogoslovci, se Vam ob tej priložnosti iskreno zahvaljum.“

Vsem misijonskim dobrotnikom moja najlepša hvala. Bodite, prosim, tako prijazni, da jim ta moja voščila odpošljete. Dete — božji Misijonar naj Vas na dan svojega rojstva obdari z obilnimi milostmi in Marija Pomočnica naj Vas spremlja v Novem letu.“

K tem spremnim vrsticam piscu, dodaja vsakemu dobrotniku nekaj o njegovem vzdrževancu. Navajamo poedine misli vsakemu posebej.

V VINOGRADU GOSPODOVEM

„Hvala Bogu in Mariji, da oba Vaša gospoda Chou in Le Huong lepo delata. Prvi ustanavlja zaenkrat edini salezijanski misijon s šolo na Formozi, drugi je duhovni voditelj v veliki šoli v Vietnamu. Predstojniki so oba lepo pohvalili. Molimo, da bi bilo tudi njuno delo dušam v korist in Bogu v slavo ter čast. Želim Vam veliko božjega blagoslova za božič in novo leto.“

„Želim Vam tudi v imenu gospoda Berchmansa Loha obilo milosti za božič in za Gospodovo leto 1965. On deluje med kitajsko mladino v Hong Kongu. Obadva se pri sv. maši vedno spominjava vseh dobrotnikov.“

„V svojem imenu in v imenu gospoda Stankota P'e-ja Vam želim blagoslovljen božič in srečno novo leto. Lepo deluje v Makao kot duhovni vodja. Opravičuje se, da je tako redkobeseden. Pozdrave iz misijonov.“

„Vesel božič in obilo milosti v letu 1965. Vaš gospod Kuok zelo lepo deluje v Hong Kongu med kitajsko mladino. Obiskal sem ga pred enim mesecem. Oba se vedno rada spominjava pri sveti daritvi vseh dobrotnikov. V Sreč Jezusovem vdani misijonar Majcen.“

„Marija Pomočnica, Mati Deteta Jezusa, naj Vam izprosi od svojega božjega Sina mnogo milosti za božič in v letu Gospodovem 1965. Pred mesecem sem se sestal z gospodom Benediktom Tchangom v Hong Kongu, kjer lepo deluje med Kitajci. Oba za Vas moliva pri sv. maši in Vaše molitve prosiva.“

Vzdrževanec — bogoslovec Kanut Hoach z misijonarjem Majcenom

„Naj Vam naša Mamica Pomočnica izprosi pri svojem božjem Detetu vse polno milosti za božič in v vsem letu 1965. Pred mesecem sem bil v Makao, kjer sem se sestal z g. Fungom, ki ste ga Vi podpirali. Lepo dela med Kitajci. Oba za Vas moliva. Spominjajte se naju v svojih molitvah.“

„Blagoslova polne božične praznike in srečno novo leto! Pred mesecem sem se sestal z Vašim g. Makom, ki zelo lepo dela med kitajsko srednješolsko mladino. Predstojniki so ga lepo pohvalili zaradi gorečnosti, pa tudi zaradi lepih uspehov. Je pač vreden svojega svetniškega brata, katerega kip v tisti šoli njega samega vedno opominja k svetosti. Molite z nama!“

„Želim Vam v imenu obeh vietnamskih svetnih semeniščnikov Son-a in Kanuta ter v svojem imenu obilo milosti za božič in poseben blagoslov Marije Pomočnice v letu 1965. Molimo za oba, da bi rastle v modrosti, v milosti in svetosti služabnikov božjih. Molimo drug za drugega. Prilagam Vam v spomin in zahvalo sliko bogoslovca Kanuta Hoacha, s katerim sva se ob srečanju slikala.“

„Poseben božji in Marijin blagoslov Vam želim s tolikimi milostmi za božič in za leto Gospodovo 1965. Lepa Vam hvala za velikodušno žrtev, ki ste jo sprejeli za vzgojo našega Johna Wanga. Molimo drug za drugega!“

VELIKA TOLAŽBA IN VZPODBUDA

Če se malo globlje zamislimo v položaj Cerkve na Daljnem Vzhodu in se spomnimo lastnega trpljenja v letih komunistične revolucije v domovini in nekateri kasnejšega na Kitajskem, so taki božični pozdravi za prelepe božične praznike velika tolažba. Molimo, da bi Bog Cerkev po takih nadebudnih mladih domačih misijonarjih globoko zasajal, vedno bolj krepil in

pospešil rast katolicizma tudi na Daljnem Vzhodu, da bo kmalu Kristus oznanjan povsod, kjer človeško bitje svoj boj za obstanek doživlja in nemirno išče smisla svojemu življenju.

Kako jasno nam mora biti ob takih mislih, da je vsako vzdrževanje domačega bogoslovca na potu k mašništvu Bogu silno dopadljiva žrtev. Za delo med lastnim ljudstvom se vsak pripravlja, ko se dežela za deželo vedno bolj brani prihoda novih misijonarjev iz katoliških narodov misijonskega zaledja.

Bog nam daj še mnogo misijonskih sodelavcev z globokim duhom odgovornosti za reševanje neumrjočih duš v misijonih. Potem bomo čuli vedno pogostejše osrečujoča poročila domačih duhovnikov svojim dobrotnikom, podobnih, kot je ono misijonarja Majcena, ki piše: „Naj Vam ljubi Bog ob priliki božičnih skrivnosti podeli mnogo milosti in Vas z njimi obsipava v letu Gospodovem 1965. Lahko ste ponosni na Vašega učenega, pa vendar tako dobrega gospoda Zena v Hong Kongu. Molimo, da božje delo, ki ga je v njem Bog lepo začel, tudi uspešno nadaljuje v njegovo in drugih duš posvečenje.“

PO POVRATKU MED SVOJE LJUDSTVO

Tudi sam se je mladi kitajski misijonar Zen oglasil svoji dobrotnici iz prvega službenega mesta, kamor je prišel v jeseni po končanem filozofskem doktoratu v Rimu. Pisal je 21. decembra 1964 takole:

„Velecenjena dobrotnica!

Pišem Vam iz filozofskega salezijanskega študentata v Hong Kongu, kamor sem dospel iz Rima 23. septembra. Končno sem dospel v svoj delokrog. To kar sem v tolikih letih svojega učenja dobival od drugih, dajem sedaj dušam, ki so mi poverjene.

Tukaj imamo kakih 30 klerikov. Bogoslovci so iz Kitajske, Vietnama, Sijama in drugih narodnosti. Učim jih filozofije in obenem imam skrb za njihovo duhovno življenje.

Pišem Vam, da se Vam zahvalim ter obenem poprosim za Vaše molitve. Od svoje strani Vam obljubljam, da se Vas bom vedno na poseben način spominjal pri sveti daritvi. Naj Vas ljubi Bog še posebno blagoslovi. Naj-prisrčnejša božična voščila. Naj Vas ljubi Jezus in Marija obilno obdarita z božjimi milostmi.

Vaš v Srcu Jezusovem misijonar Jože Zen.“

PRED DURMI ZASUŽNJENE DOMOVINE KITAJSKE

Izrazil je svoja čustva ob povratku med svoje rodno ljudstvo tudi piscu, s katerim je bil v stikih vsa leta prejemanja vzdrževalnine do končanih študijev:

„Dragi gospod misijonar!

Končno Vam pišem iz Hong Konga in kratko podajam novice zadnjih mesecev. 21. septembra sem napravil svoj doktorat iz filozofije „cum laude“. 22. sem z avijonom poletel iz Rima in dospel naslednji dan 23. IX. že v Hong Kong.

Vi boste lahko razumeli moje veselje ob povratku v to mesto. Po devetih letih študijev v Italiji sem zopet videl svoje drage sobrate in predstojnike. Posebej pa svojo drago sestro redovnico, ki je moj edini sorodnik tu v Hong Kongu. Celih 16 let se nisva videla.

Tukaj se počutim zelo dobro in sem poln dobre volje za resno izvrševa-

Na evharističnem kongresu v Bombayu posvečujejo domačinske duhovnike.

nje svoje dolžnosti. Ker je to moje prvo leto tukaj, pač ne manjka težav. Priporočam se Vašim molitvam, da bi jih mogel hitro premagati. Ob svojem času Vam bom poslal druge novice. Prilagam pismo za svojo dobrotnico, ki sem ga v slovenščini pripravil s pomočjo g. Majcena, ko je bil tu na obisku. Ker se bojim, da je pri prepisovanju nastalo veliko napak, Vas prosim, da ga sami popravite, predno bo odposlano dobrotnici.

Dragi gospod, vedno se Vas bom spominjal v svojih molitvah za toliko dobro, ki ste ga izkazali meni in tako številnim bogoslovcem in študirajočim duhovnikom. Blagoslovljen božič in srečno novo leto! Vaš vdani Jože Zen.“

Samo Bog, ki vidi v globine naših duš, bi nam mogel razodeti in pokazati, kako iz srečnih duš vseh, ki so deležni sadov bogoslovske akcije, dnevno molitev k Njemu kipi. Tak doživeti sad naše osebne žrtve že na tem svetu nedopovedljivo osrečuje. Vse odgovedi so pozabljene, v molitvah povezane duše bogate za novo zasluženje. V misijonih pa dela en domači duhovnik več, božji pionir, ki iz dneva v dan svojemu ljudstvu oznanja Jezusa Kristusa, „zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, da bi se mi mogli v njem zveličati“ (Apd 4, 12).

Indijski članek o pokojnem misijonarju Sedeju

Ta članek je brez podpisa izšel v listu Calcutta calling, julij-september 1964. V spremnih vrsticah opozarja bravca, da je natančen opis službe in dela pokojnega Sedeja prinesel The Herald v številki 28. junija 1963 in da se zato te stvari tu ne ponavljajo. Namen članka je opisati človeka Sedeja. Tudi „Katoliški misijoni“ so živiljenjske podatke pokojnega misijonarja že objavili.

O. Sedej se je rodil v Veliki Ligojni, vasi na severozahodu Slovenije. Njegova domačija je stala dve uri hoda od vasi in župne cerkve, vzvišeno osamljena na poraščenem hribu; okoli nje so se na široko raztezala polja in vrtovi. Tako oddaljeni od organiziranega življenja so njegovi ljudje morali zadostovati sami sebi. Bili so vztrajni in pogumni; dva njegova brata sta bila ubita v borbi proti Titovim partizanom. Tam je Viktor rasel in preživel počitnice — sekal drevesa, obiral sadje, kosil, vmes pa požiral knjige.

Po zunanosti je bil mogočen; meril je čez dva metra in je pri dobrem zdravju tehtal nad 130 kg. Telo mu je bilo kot stolp. Roke je imel dolge in silne; kadar se je šel s svojimi učitelji in dečki odbojko, mu je žoga redkokdaj ušla. Teka pa je bil naravnost pravljičnega.

V 24. Parganasu je zaradi svoje telesne moči prešel v pregovor. Že v Kurseongu so bili njegovi pohodi najdaljši in najbolj divji. Z lahkoto je nosil težke vreče riža in moke. Rad je v svojem okrožju ljudem pomagal pri težavnih opravilih. Ko je bil župnik v Khari, je bil njegov nedeljski spored še v časih strogega evharističnega posta tale: ob pol 6 maša v farni cerkvi, ok. 7 ure v Mahamayi, pozno dopoldne pa v Baidyapuru; do sem je moral v rekordnem času prejezditi nad 20 milj po ozkih stezah med njivami.

Še bolj presenetljiva je bila moč njegovega razuma. Na gimnaziji v Šentvidu nad Ljubljano ga nihče ni mogel prekositi. Vedno je bil prvi. Ta zavod, ki ga je ustanovil škof Jeglič in je bil prvi s slovenskim učnim jezikom, si je pridobil velik sloves. Vsi profesorji so bili duhovniki, specializirani v svojih strokah. Predvajanje grških tragedij v originalu ni bilo nič izrednega.

Filozofijo je študiral v Pullachu pri Münchnu. V Kurseongu je bil sijajen študent bogoslovja, dasi se je popolnoma samostojno pridružil nekaterim Suárezovim mnenjem, medtem ko so bili profesorji in ostali učenci tomisti. Še v svojih zadnjih letih se je toliko zanimal za moderne struje v biblični vedi, da se ni skladal z razlagami, ki so jih predlagali strokovnjaki na Bibličnem zavodu v Rimu. Imel je tudi dar za kanonsko pravo.

Njegova umska radoznalost se je obračala tudi v astrologijo, fiziko, kemijo in mehaniko. Dobro je obvladal nemščino in agleščino in precej je znal francoskega in ruskega jezika. Malo je bilo stvari, za katere se ne bi zanimal.

Ko je prišel v Indijo, je obrnil pozornost na vse, kar je bilo v zvezi z 24. Parganasom in njegovimi prebivavci. Seznanil se je z njihovo zgodovino in zemljepisom, upravo in deželno zakonodajo. Bengalski jezik je obvladal tako, da so njegove pripombe k prevodu Novega zakona zadevale v jedro.

Med delovanjem po različnih župnijah je njegovo znanje postalo zelo praktično. Mnogo izkušenj si je pridobil v gojenju riža. Vsega mogočega se

je naučil o Dieslovih motorjih; povsod, kamor je prišel, je postavil diname in črpalke. Dieslov motor v loretskem samostanu v Morapai so sploh imenovali po njem Viktorija. Rad je našteval tudi poslopja in strehe številnih kapel, ki jih je popravil, izboljšal ali zgradil.

Svojih telesnih in umskih prednosti se je zavedal in včasih se je z njimi ponašal. Tudi je znal biti oster v kritiki metod in odredb. To samostojno in skoro izzivajoče vedenje ga je včasih zavedlo v neprijeten položaj.

Kljub vsemu temu je bil preprost mož. Rad je imel družbo in razpolagal je s finim čutom za humor.

Otroci se njegove postave, glasu in strogih pogledov niso bali. Čutili so, da jim je prijatelj. Kadar jih je spraševal za prvo obhajilo in spoved, je to delal z veliko potrpežljivostjo in dobrohotnostjo. Silni, jasni um se je znal prilagoditi stopnji malih nevednežev; spravil je na dan, kar je v njih bilo.

Ljudje so imeli radi tega precej molčečega moža. Ni jih motilo, če je bil gospodovalen ali če jih je karal. Bil je včasih z njimi trd, a njim je njegovo obnašanje prijalo. Uspelo mu je, da je zapustil mnogo hvaležnih spominov.

Ko je novica o njegovi smrti prišla v Zavod sv. Frančiška Ksaverija v Hazaribagh, je rektor takoj odpisal: „Veliko smo mu bili dolžni l. 1952, ko je njegova zdrava pamet in dobra volja toliko pomenila zame in za prve dnevne šole. Stari dečki so ga izredno radi imeli in njegov spomin bo med njimi živel. Zanima me, če si morejo njegovi kolegi v Kalkuti ali v 24. Parganasu predstavljati, kako je bil tu priljubljen in koristen.“

Bil je mnogo bolj nežen, kot je kazalo njegovo grobo vedenje. Naj omenimo le en primer. Pokazali so mu članek v Calcutta calling, ki je bravcem predstavil župnijo Khari (v kateri je deloval med 1943-45), da bi kaj popravil ali dodal. Ko so prebrali del, ki opisuje njegovo delo, je komaj zakril solze, čeprav si je obraz zaslonil s svojo ogromno roko. Vendar je garotje takoj premagal, legendarne nadrobnosti o svoji telesni moči pa je odpravil z opazkami kot: „Ni vredno besede“, „Ni res“, „Bajke“, itd.

V njegovem ravnanju s katoličani Sunderbansa ni bilo sentimentalnosti. Ni bil pristaš ocenjevanja duš ali osredotočenja vseh naporov zgolj v verski pouk. Njegove pridige so bile nedvomno jasne in njegov katehistični pouk je bil primeren zmogljivosti poslušavcev. Vendar si je nad vse prizadeval, da bi svoje ljudi postavil na lastne noge, navajajoč jih k umnemu poljedelstvu ali ribolovu. Hotel je, da se jim okrepe korenine v njihovi lastni družbeni in gospodarski prsti, da bi tako uspevali kot močne in zdrave rastline, čvrsto vraščeni v svojo skupnost. Bil je kmet in je ljubil kmetovanje; vedno je razglabljal, kako izboljšati pridelek. A bil je istočasno misijonar, ki je bil prepričan tako kot srednjeveški menihi, da bodo njegovi verniki postali boljši ljudje in torej boljši kristjani, če jih bo izučil za boljše kmete. To in vzgoja sta mu bila najboljši sredstvi za okrepitev in dvig skupnosti. Kjer koli je služil, je gradil šole, nastavljal boljše učitelje in pošiljal fante v kolegij sv. Lovrenca v Kalkuti. Zanj je bil predvsem važen ta dvojni prijem; od njega je pričakoval trajnih sadov.

Še ko se je zdravil v Belgiji, so ga mučili problemi v Baidyapuru; pritoževal se je, da ga ne obveščajo in da se z njim ne posvetujejo o tem, kaj naj se ukrene. Medtem ko je bil v Evropi, je od nemške veje Družbe za širjenje vere dosegel znaten dar za postavitev samostana. Ljubljanski škof mu

je ponudil mirno župnijo, a njegovo srce je bilo v Indiji, v Baidyapuru. V zadnjih mesecih, ki jih je preživel v bolnišnici sv. Ksaverija, je še daroval mašo za „svoje“ župljane, kadar jo je predpisovalo kanonsko pravo. Hud udarec zanj je bilo imenovanje drugega župnika na njegovo mesto; tedaj tudi njegovega imena že ni več bilo na seznamu sprememb. Upal je proti upanju, da bo še zmožen vrniti se v 24. Parganas in tam delovati.

Vendar se je ta velika ladja počasi potapljala. Začelo se je že tri leta prej. Stanje se je poslabšalo po hudem padcu s skednja. Potem je zobozdravnikova injekcija povzročila trajno otrplost čeljusti, tako da je bil obraz ves spačen. Ko je preiskava z Röntgenovimi žarki odkrila rak, so ga poslali na pregled v Bombay, nato pa v Belgijo, kjer je prebil šest mesecev. Med dvema zdravljenjema s kobaltom se je šest tednov mudil v Jugoslaviji. Po zopetnem prihodu v Kalkuto je šlo stalno na slabše. Umrl je 22. junija, 4 mesece po povratku iz Evrope. V Indiji je prebil 30 let, od teh 23 let delovanja v Suderbansu.

Njegov naslednik piše iz Baidyapura: „Njegovi orjaški škornji leže zdaj osamljeni v kotu župnišča, ki ga je zgradil. Nikogar ni dovolj velikega, da bi jih napolnil...“

Iz Južne Indije: Po drva so šli... (Sliko poslal Ivan Kešpret SDB.)

DROBNE IZ DELOVANJA V AFRIKI

IZ RAZMNOŽENINE P. ROBERTSA, AMERIŠKEGA SLOVENCA V UGANDI

Sst... sst... Ne prebudi je! Restituta počiva. O čem sanja? O punčki, o črni muc, ki jo je danes videla, ali o veliki skledi mleka — kdo ve? Gotovo pa ne sanja o bližajočem se božiču, zakaj rojena je bila 5. februarja in torej na zemlji še ni uživala božiča. Njena ušesca še nikdar niso čula potrkavajočih zvonov in božičnih pesmi, njena črna očesca se še niso svetila pred okrašenim drevesom in nikoli še ni njena ročica segala v nogavico po slaščice in igrače. Restituta nikdar ni slišala o Santa Clausu, nikdar še ni obiskala tega sivobradega starčka v rdeči obleki. Če pa je Santa Claus le simbol ljubeznivosti, če predstavlja ljubezen, če pravi Santa Claus ni nič drugega kot resnična dobrot, potem ga je Restituta med letom mnogokrat videla. Njegove poteze so se spreminjale, tako kot so različni Santa Clausi po različnih trgovinah; vedno pa je Restituta v mnogih ljudeh, ki so zanjo skrbeli, spoznala pravo dobroto, kar je dejanska osebnost Santa Clausa. Dekletce ga pozna in ga ima rada v vseh svojih vdanih prijateljih.

Restituta sedanje življenje je polno sonca, ko se greje ob prijazni pozornosti številnih dobrotnikov. Prvi dnevi njenega življenja pa so bili resnično zelo temni. Tako kot večina otrok okoli Masake se je tudi Restituta rodila v skrajni bedi. Njen dom iz blatnih sten in pokrit z vejami je bil le malo boljši od betlehemske votline. Kot božje dete tudi Restituta ni imela udobne postelje, ki naj bi ljubkovala njene nožice; položili so jo v slamo na podu. Če je potrebovala toplote in hrane, jo je prejela, tako kot Dete Jezus, iz ljubečega srca svoje matere — a ne za dolgo.

Tri ali štiri dni po Restitutinem rojstvu je pozvonil pri nas njen oče: „Ali boste mojo ženo prepeljali v bolnišnico?“, je prašal, „sama je preslabla, da bi hodila.“ Skočil sem ven in našel Restitutino mater položeno na kolo kot vrečo kavni zrn. Eno in pol milje je prepotovala na tej improvizirani „ambulanci“. Takoj sem jo odpeljal v bolnišnico, a kljub vsem zdravnikovim naporom je umrla še tisto noč. Umrla je zaradi popolne oslabelosti in izčrpanosti, posledici nezadostne prehrane. Restituta je izgubila svojo največjo in v resnici edino posest na zemlji — ljubezen in skrb svoje matere.

Naslednjega dne sem vodil v vasi pogreb. V nasadu banan za Restitutinim domom so sosedje skopali globoko jamo. Blagoslovil sem ta grob in vanj so spustili ostanke Restitutine mame, zavite v lubje. Medtem ko smo molili, je njen mož stal ob grobu s tremi dekletci od dveh do petih let in jih držal za roke. Govoril sem jim, kakor sem najbolj vedel, da je njihova mati srečna v nebesih. Potem smo poiskali najmanjšo, Restituto. Našli smo jo v rokah stare ženice, njene babice; zdelo se je, da jo hrani s svojim mlekom. Neverno sem prašal, če jo doji. „O ne,“ je odgovoril oče, „samo dela tako, da pomiri dojenčka.“ Nato je postavil odločilno vprašanje o Restitutini usodi. Odgovornost zanjo je kratko malo preložil name. „Če ne morete najti koga, ki bo za otroka kupoval mleko in zanj skrbel, bo tudi ta umrla.“

Potrkal sem na več vrat; a tako kot v Betlehemu ni bilo zanjo prostora. Končno sem našel nebesa za Restituto v bolnišnici sv. Jožefa v Masaki. Prva ljubezen, ki jo je Restituta našla, prvo obličje Santa Clausa, ki ga je spoznala, so bili smejoči se obrazi irskih sester. Dasi imajo te sestre poleg klinike, kamor vsak dan pride na stotine ljudi, še polno bolnišnico, se vendar niso pomišljale, da si naprtijo še Restituto. Nabavile so ji posteljico in skupaj z afriškimi strežnicami so poskrbele za njeno čistočo in hrano. Ko sem zadnjo nedeljo s kamero obiskal Restituto, sem dobil sestro Ito, da se z njo igra. Čeprav vodi sestra Ita vse afriške strežnice, čeprav je neprestano zaposlena z dajanjem injekcij in tablet, vendar najde čas tudi za Restituto. Gre zánjo po kozarec mleka in ji ga poda z materinsko ljubeznijo. Od časa do časa, če Restituta zakašlja in zakiha, jo preišče doktor. Eden od zdravnikov v bolnišnici je mlad človek iz Montreala v Kanadi, dr. Pierre Maheu. Iz krščanske ljubezni se je javil za dveletno službo v Afriki. On je drug Santa Claus za Restituto. Ko sem ga pobaral, če je „Očetovo dete“, kot imenujejo Restituto, zdravo, je odgovoril: „Mali črni hrošč je zdrav kot slon.“ Tudi on pripomore, kolikor utegove, k Restitutinemu blagostanju in sreči. Če so okoli Jezusovih jasli v Betlehemu plavali angeli, potem ni dvoma, kdo so angeli v mladem življenju naše Restitute — to so sestre in zdravniki in strežnice bolnišnice sv. Jožefa.

Za Jezusovega otroštva so prišli iz daljne dežele kralji in mu prinesli darove. Tudi Restituta je prejela darove od daleč. Na prejšnji božič sta gospod in gospa Werenko iz Conectituta izgubila novorojeno dete. Tako kot Devica Marija je bila ga. Werenko pripravila oblačila za svojega pričakovanega otroka. Namesto da bi te spominške kose spravila, jih je poslala misijonarjem v Masakko za kakšno potrebno dete. Ker Restituta ni edini grah v stroku, čeprav je priznано srčkan grahek, ni dobila vseh oblek Werenkovega otročka. Svoj zaklad je delila z drugimi. A kadar sem zagledal Restituto v njeni elegantni ameriški obleki, je resnično bila videti kot punčka za igranje.

Iz Amerike je Restituta dobila tudi mleko, bolje: denar za mleko. Ta Santa Claus biva v Hyde Parku v New Yorku in je cela družina doktorja Fitzpatricka. Med postom je sedmero Fitzpatrickovih otrok žrtvovalo bombone in sladoled in metalo svoje novce v družinski hranivček za misijone. Da povečajo svoj velikonočni dar, so zlahka pregovorili staro mater, da je dodala svojega; tudi oče in mati sta sodelovala. Tako so poslali Restituti ljubeč velikonočni dar, ki je mali preskrboval mleko skozi več mesecev.

Restituta ne pozna Fitzpatrickove družine niti ge. Werenko, pa je vseeno občutila toploto njihove ljubezni. Enako je z našimi ostalimi župljani. Ne vedo, kdo jim stalno pošilja podporo; ne poznajo ljudi, ki so jim dali lepo cerkev, da v njej častijo Boga; učenci ne poznajo dobrotnikov, ki so jim sezidali šole; sestram so neznaní obrazi in imena tistih Amerikancev, ki so jim opremili samostan. Poznamo pa jih mi. Zato govorimo v imenu vseh naših faranov in se vam zahvaljujemo!

Ali se spominjate podobe naše cerkvice v Masaki? Bila je fotografija, dodana mojemu prvemu pismu iz Afrike. Ko ste videli množico zunaj cerkve, ste si lahko predstavljali težave, ki so jih pri bogoslužju imeli ljudje v

Misionar Edward Roberts v družbi s katoliško družino pred njih kolibo...

naši malo pripravni kapeli. Vendar ste zdaj morda pozabili na te neudobnosti. Jaz jih ne morem pozabiti.

Vsako nedeljo je nad polovico ljudi ostalo zunaj; po najboljših močeh so se poskušali udeleževati svete maše, kukajoč skozi okna in vrata in stoječ ali na žgočem soncu ali v dežju. Brez sončnikov in širokokrajnih klobukov so bili na milost in nemilost izročeni ekvatorialnemu soncu. Palilo jih je, dokler niso oblaki z nenadno ploho privedli olajšanje. A ne za dolgo. Ko je začel liti dež, se niso imeli kam poskriti. Dež jih je neusmiljeno bičal. Vedno se bom spominjal velikonočne nedelje, ko so vsi prišli k maši v nedeljskih oblačilih. Tedaj se je nenadoma vtila ploha in premočila vernike zunaj kapele. Še morem videti, kako so ženske prihajale k obhajilu, od njih oblek pa je curljalo, in kako so kristalne deževne kaplje polzele po napetih ebenovinastih licih otrok. Gotov sem, da je Kristus dal tem ljudem posebne dejanske milosti v plačilo za njihovo vero in da je poglobil njihovo ljubezen.

Seveda je bilo razumno, da jih je kolikor največ mogoče skušalo uiti takim neudobjem, ki rztresaajo, in poiskati zavetje v cerkvi. Tiščali so v takim stesanih klopeh, zbitih v obliki lastavičjega repa, tako da so nekateri sedeli na robu, drugi na hrbtišču. Nešteti otroci so križem kražem čepeli v zelo ozkih prehodih pomešani s starimi ženskami, ki so se bolje počutile na tleh, saj niso nikoli imele stola. V takih nabitih okoliščinah je naše občestvo slavilo Boga, prepevajoč gregorijanski Kyrie, Glorio in Credo.

Kadar koli sem maševal in gledal neudobnosti vernikov, sem z njimi sočustvoval. Pri mašah pa, ki so jih darovali drugi gospodje, sem z njimi delil trpljenje, medtem ko sem pobiral darove. Skrajno previdno sem si utiral pot skozi nabasane prehode. Izredne spretnosti je bilo treba, da nisem stopal na prste na rokah in nogah. Po večini sem v tem uspel. Včasih pa se je, med tem ko sem se lovil na eni nogi in se spotegoval za novcem, mati dveh fantkov odločila, da si bo sama menjala denar iz nabiralne košarice. Končno je našla prave novce in mi jih pokazala, da vidim, da ni bilo goljufije. Potem je vsakemu fantku dala novčič, manj vreden od severnoameriškega centa. Eden je bil videti voljan, da daruje svoj zaklad, drugega „dragca“ pa je bilo treba pregovarjati in končno prisiliti, da odpre peščico. Ves ta čas sem se jaz še zibal na eni nogi. Če sem omahnil nazaj in pohodil bosonogega dečka, je komaj bila moja krivda; izgubil sem ravnotežje ali pa potrpljenje.

Naj je bilo pobiranje darov še tako razburljivo, najbolj mučen trenutek za ljudi je bilo sv. obhajilo. Ko je mašnik zapel Agnus Dei, sta dva cerkvnika začela čistiti prehode od otrok, ki niso imeli namena prejeti obhajilo. Dobesedno so jim pokazali vrata. Tiste, ki so se odločili obhajati se in so stali zadaj, so prenesli in često tudi privlekli. In prav tako kot vdere zrak v praznino, tako so se ljudje razlili po prehodih. Tisti v gruči zunaj cerkve, ki so se želeli obhajati, so vstopili skozi glavna vrata, se gnetli in si utirali pot do obhajilne mize. Če je tako človek končno dosegel cilj in pokleknil, da se obhaja, sem na njegovem licu često opazil nasmeh olajšanja. Vendar je trajal malo časa. Kakor hitro je prejel hostijo, je moral nemudoma zapustiti cerkev skoz stranska vrata. V cerkvi ni bilo ne prostora ne časa za še tako kratko zahvalo. Posebno v teh trenutkih maše sem spraševal sebe in Boga, koliko časa naj naše ljudstvo še trpi, koliko časa naj Ga še časte natlačeni v cerkvi kot sardine, koliko časa naj še večina daruje mašo zunaj cerkve pod pekočim soncem ali v nalivu.

Vse to neudobje se je končalo na veliki četrtek, šestindvajsetega marca. Zbrali smo obletnico Jezusove prve maše v dvorani zadnje večerje za našo prvo mašo v novem cerkvenem poslopju. Ko so se ljudje bližali cerkvi, ki je šestkrat večja od stare, sem jih slišal govoriti: „Zdaj nam ne bo treba stati zunaj, videli bomo oltar in mašnika,“ in otročiči so čebljali: „Tudi za nas bo sedež.“ Ob pogledu na široke prehode so Afričani z olajšanjem zavzdihnili. Nič več ne bo pehanja in prerivanja do obhajilne mize, in po prejemu sv. obhajila jih ne bodo več izganjali na prosto. Poslej bodo lahko Boga dostojno častili in molili v miru.

Naibolj je njihovo pozornost vzbujal oltar. Srebrno sivi oltar stoji visoko nad ladjo pred razsvetljeno žolto zaveso. Ima obliko keliha, nad katerim se dviga velika bela hostija. Središče te masivne betonske hostije je v isti ravnini kot posvečena hostija v lepi rdeči in zlati moštranci. Za afriško pamet ni dvoma, kaj je osrednja točka naše cerkve in bogoslužja. V hipu spozna tudi, da hostija v moštranci ni nič drugega kot povzdignjena hostija med mašo. Kristus sam, ki ga častimo, slavimo in ljubimo. Med to prvo mašo na veliki četrtek se je zdelo, da pojo ljudje s posebno gorečnostjo. Ko so na ta večer peli Glorijo, ko so se pridružili zahvalnemu Prefaciju s Sanctusom, ko so odgovorili: „Bog bodi hvaljen,“ niso mislili samo na sveto evharistijo in svečeništvo, marveč tudi na svojo novo cerkev. V globoki hvaležnosti so slavili Boga in ga prosili tudi blagoslova za svoje velikodušne dobrotnike.

OBE SESTRI ŽUŽKOVI – SPET V MISIJONIH

Večina rojakov po svetu na ta ali oni način pozna družino pokojnega socialnega delavca in organizatorja Žužka, ki je zadnja leta svojega življenja preživel v Argentini kot begunec in izseljenec in tam umrl. Njegova družina je znana pred vsem zato, ker je izredno številna in takorekoč skoraj vsa Bogu posvečena: mnogi sinovi so jezuitski duhovniki, hčere pa ali uršulinke ali pa v Družbi misijonskih zdravnic. Od teh slednjih sta Janja in Rezka že na misijonskem polju, Silva, ki je v Argentini zapustila mamo in več bratov, pa se na to v isti družbi še pripravlja.

Kar ganljivo lepa je zgodba misijonskega poklica obeh sester misijonskih zdravnic. Na misijone sta mislili že v Ljubljani kot študentki, v begunstvu sta šli obe študirat medicino zato, da bi postali misijonski zdravnici. Ločili sta se od ostale družine in šli najprej v Rim, potem v Španijo. Po končanem doktoratu sta vstopili v Družbo misijonskih zdravnic (kakor jo mi na kratko nazivamo), ki ima centralo v Združenih državah, za Evropo pa pred vsem v Angliji, kjer sta tudi naši dve misijonarki vstopili v noviciat. Pred njima je od Slovenk vstopila v to družbo že nečakinja „očeta slovenskega misijonstva“, pokojnega dr. Lamberta Ehrlicha in sestra misijonarka o. Janeza Ehrlicha S.J., s. Gabrijela Ehrlich, ki je že bila nekaj časa v misijonih v Severni Indiji, zdaj pa vodi novo družbeno postojanko v Nemčiji. Ko sta obe sestri Žužkovi dokončali prvo dobo družbene formacije in se izpopolnili v potrebnem znanju za v misijone, sta bili poslani v Pakistan, kjer sta lep čas delovali kot zdravnici vsaka v eni številnih misijonskih bolnic, ki jih ima njih družba v tej muslimanski deželi na severu Indijskega polotoka. Ker pa se povsod v misijonskih deželah zlasti zdravstvo vedno bolj dviga in izpopolnjuje pod vplivom posameznih vlad in mednarodnih humanitarnih ustanov, zato morajo tudi bolniške ustanove s hitrim korakom napredovati, da ne le hodijo vstric z javnimi ustanovami, ampak celo prednjačijo ter so tako blagohotnejše podprte ali vsaj tolerirane od javnih oblasti. Tudi Družba misijonskih zdravnic je spoznala za potrebno, da se čim več njenih misijonark-zdravnic specializira v posameznih strokah zdravniške vede in prakse, zato je med drugimi izbrala tudi naši dve misijonarki ter ju poklicala nazaj v Anglijo, da sta tam v dveletnem študiju in še več obogatile svoje znanje vsaka v kaki panogi modernega zdravništva. Ko sta to dosegli, so ju predstojniki spet poslali v misijone, a to pot ne obe v isto deželo, ampak precej narazen: Eno nazaj v Pakistan, drugo pa v Afriško Kenijo. Iz novega potovanja v misijone in novih delokrogov nam misijonarki v zadnjih pismih tole poročata:

ENA V AFRIKI

S. AGNES (Janja) ŽUŽEK je pisala s pota po Rdečem morju 20. avgusta 1964:

„Naj vas pozdravim iz tega svetopisemskega mesta. Včeraj smo pluli mimo gore Sinaj, a videli smo jo seveda daleč na obzorju. Dandanes je politični položaj spet tak kot je bil v tistih svetopisemskih časih. Nobenemu Izraelcu ni dovoljen vstop v Egipt, celo tujca, ki je bil v Izraelu in ima

štampiljko na potnem listu, ne puste vstopiti v Egipt. Smrtno sovraštvo vlada med njimi zlasti, odkar je Nasser vzel Sueški prekop. Ta je samo 500 m širok, a gorje Izraelcu, če ga preplava!

V Port-Saidu sem obiskala italijanske frančiškanke. Prej so imele veliko šolo za otroke italijanskih naseljencev in uslužbencev. Po letu 1956 so pa skoraj vsi odšli nazaj v domovino. Zdaj se sestre bore za obstanek in delokrog in uče večinoma egipčanske otroke-muslimae in morajo dovoliti celo, da se v prostorih njihove šole poučuje koran. V Port-Saidu je krasna katedrala Marije Kraljice sveta, ki jo upravljajo francoski frančiškani, a je le peščica katoličanov v mestu. Res škoda! Kam gre Afrika?

Na pot sem šla 6. avgusta in sem namenjena v misijon Nangina v Keniji, ki se nahaja v Vzhodni Afriki. Skušala Vam bom čim prej poslati kako sliko in poročilo o tem misijonu v afriški džungli. Vse rojake v Argentini, in po svetu pa prosim, da molijo za ta moj novi delokrog in posebno zame!"

Misijonarka je srečno dospela v misijon, iz katerega nam je pisala 29. novembra tole prvo pismo iz novega delokroga:

„Topel pozdrav z novega misijona! Verjemite, da sem imela namen pisati Vam čim preje, a sem bila resnično zelo zaposlena. Saj veste, da v bolnici človek dela nikdar ne konča, ampak nasprotno vedno časa manjka.

Prav kar smo prišli iz cerkve. To je precej velika stavba iz opeke, ima pa pločevinasto streho, ki precej greje, ker sonce nanjo močno pripeka. Danes, na prvo adventno nedeljo, je bila cerkev nabito polna. Ljudje pridejo od zelo deleč, kajti najbližji sosednji misijon je kakih 20 km stran. Ljudje pridejo večina bosí, dekleta z rožnatimi oblekami in rumenimi rutami na glavi. Obleka je preprosta evropska, tu nimajo narodne naše kot na primer sarije v Indiji, razen seveda tako kot pri nas, za kake izredne prilike, nekateri. V cerkvi prepevajo, da je veselje, štiri ali šesteroglasno, kot doma v Sloveniji. Celó slovesno peto mašo so peli v njihovem jeziku. Sem si mislila: Tu ne bo težko uvesti razne določbe Vatikanskega koncila, saj imajo tako naravno, sproščeno bogoslužje. Pri darovanju gredo k obhajilni mizi in vržejo v košarico kak kovanec ali jajce ali nekaj storžev koruze, kos sladkornega trsa ali korenine takozvane cassave. Katehist vse tri ali štiri košare prinese do oltarnih stopnic, kjer čakajo do konca maše. Včasih je tudi naša bolnišnica deležna teh darov in v ponedeljek bolniki jedo koruzni močnik in cassavo!

Pred dobrimi tridesetimi leti so bili ti ljudje popolni divjaki. Neki holandski misijonar je pripotoval v te kraje in začel previdno, potrpežljivo ter vztrajno delo pridobivanja. Zgradil jim je šolo in cerkev in jih nekaj sprejel v Cerkev. Zdaj je večina ljudi že katoliška. Seveda imajo še mnogo starodavnih navad in praznoverja, ki se jih ne bodo znebili več desetletij, a se iskreno trudijo živeti po sveti veri. Pripadajo plemenu Musamia, ki šteje kak milijon ljudi, in govore Luyia jezik, ki je eden izmed mnogih Bantu jezikov. Nisem imela doslej kaj dosti časa posvetiti se študiju tega jezika, a se zdi, da slovnica ni težja od slovenske.

Ljudje so precej visokorasli, mešanice Hamitske in Bantu črne rase. Naši sosedje so Luo plemo, ki so čisti Hamiti in so bolj rjave kože ter imajo egipčanske poteze na obrazu. Nangina misijon, (v katerem je naša bol-

S. Dominika Žužek ob bolniški postelji mohamedanca, ki mu je s svojo zdravniško spretnostjo in misijonsko vneto rešila življenje. (Slikal Vinko Zaletel)

nica) je 8 km oddaljen od Viktorijskega jezera, ki sedaj loči Ugando od Kenije. Tako imamo dnevni stik s tremi različnimi plemeni, ki vsako govori svoj jezik, a se zdi, da se na ta ali oni način le sporazumemo, kje koga boli in radi česa je prišel v bolnico.

Kenija ima nekaj čez 8 milijonov prebivalcev, ki pripadajo 60 različnim plemenom, vsako s svojim določenim jezikom, a uradni jezik je swahili in angleščina. Dežela je poljedelska, industrija je šele v začetkih. Nekateri predeli so rodovitni, a na splošno je deželni pridelek reven in nezadosten. Njih hrana je koruzni močnik dvakrat na dan, morda trikrat, pa banane in sladki krompir. Okrog nas je zelo malo krav, ker so jih morali pobiti radi muhe Tse-tse, ki prenaša spalno bolezen. Mleko je tu prava slaščica in redkost. Zato so otroci vsi slabokrvni in samo trije od vsakih desetih dosežejo enc leto starosti. Hvala Bogu, tu imajo otroke radi in veliko je družin, ki imajo tudi po osem ali deset otrok.

Naša družba ima tu splošno bolnico s 50 posteljami in porodnišnico. Vse pa je pretesno in postelj veliko premalo. Nameravamo kmalu graditi nove oddelke in potem začeti s šolo za bolničarke in babice. Veliko deklet, ki so končale nižjo šolo, žele biti izvežbane v tej stroki. Bo res vredno napora, dela in žrtev, to doseči, da zgradimo in organiziramo nameravano šolo za bolničarke in babice, kajti one, ki se tega izuče v državnih ustanovah, ne dobe nobene etične krščanske formacije. Seveda nam vedno manjka sredstev! Potreb je namreč povsod veliko! Upamo torej, da nam bodo tudi rojaki kaj pomagali, pred vsem pa molili za uresničenje naših načrtov, vse v večjo čast božjo!"

Njena sestra in redovna sosestra S. DOMINIKA (Rezka) ŽUŽEK je tudi pisala že 11. septembra, in sicer tole:

„Pred nekaj tedni sem prejela lepo darilo 50 dolarjev od slovenskih misijonskih dobrotnikov v izseljenstvu. Naj Vam Bog stotero poplača!

V Karachi sem se vrnila meseca novembra lanskega leta. Tu imamo bolnico s 165 posteljami, precej lepo in moderno urejeno. Naše delo je izključno zdravniško. Glavni cilj — poleg bolnice — je šola za bolničarke, ki smo jo odprli pred dvema letoma. Z vzgojo domačink v raznih strokah se bo polagoma stanje in življenje teh ljudi dvignilo ter bo bolj sprejemljivo za kaj nadnaravnega. Neka nemška organizacija nam je gmotno priskočila na pomoč, da bomo lahko začeli z gradnjo Doma bolničark. To bo petnadstropna stavba, ki bo mogla sprejeti 150 študentk. Ne vemo, koliko let bo preteklo, preden bo stavba dograjena. Gradnja v tej deželi gre bolj počasi naprej. Glavna zapreka je uvažanje cementa iz tujine; za vsako kilo cementa moramo prositi oblastno dovoljenje. Včasih moramo cele mesece čakati na novo pošiljko. Bolničarke sedaj stanujejo v bolnici, kar nas pa ovira, da ne moremo sprejeti več bolnikov. Z novim Domom bolničark bi imeli prostora za 300 bolnikov! Seveda tudi to ni skoraj nič v primeri s potrebami v tej deželi. Kako hudo nam je, ko moramo odklanjati pomoči tako potrebne bolnike, pa jih nimamo kam dati. Prosim, molite, da Bog blagoslovi naše skromne misijonske trude!“

Naslednje misijonarkino pismo je že iz letošnjega leta, in sicer je pisala dne 3. januarja 1965:

„Lanskega meseca avgusta se je bolnica Svete Družine v Karachiju, kjer delujem, spet nekoliko povečala. Dasi je novo poslopje dvonadstropno, smo dejansko pridobili le za 35 bolnikov več prostora. Vzroki za to so različni: Eno nadstropje je namenjeno samo za operacije, v drugo nadstropje smo se pa naselile sestre. Povečanje števila študentk bolničarske šole nas je spravilo iz naših prejšnjih bivališč. Nova stavba Doma bolničark bo končana, kot upamo, leta 1966.

Pošiljam Vam dve sliki, ki sta bili vzeti ob otvoritvi novega poslopja. Slavnosti je predsedoval zdravstveni minister Pakistana Al-ajAllah Zacheer-ud-Deen (Lal Mian). Vidite ga na sliki, ko sem ga pozdravila, in potem, ko je odhajal. (Op. ur.: Eno od fotografij smo objavili že v prejšnji številki v ilustraciji članka „Cerkev v Pakistanu“.) Minister je imel lep otvoritveni govor, ki Vam ga v naslednjem prevodu podajam:

„Otvoritvc novega poslopja bolnice Svete Družine v Karachiju je resnično velik uspeh, in sicer ne le zato, ker ta bolnica sodeluje pri splošnem zdravstvu, ampak tudi zato, ker je primer pristne službe bližnjemu. Zato sem pustil važne posle v Rawalpindiju (sedež vlade, 1.000 milj severno od Karachija, op. ur.) in pohitel semkaj, da bi bil navzoč pri otvoritvi, kar mi je v veliko čast.

Bolnica Svete Družine je simbol nesebičnega dela družbe Zdravniških misijonskih sester. Te redovnice so se poklicno izvežbale v medicini, farmaceutiki, babištvu, bolničarstvu, itd., z namenom in ciljem, služiti bližnjemu, kjer koli je v potrebi. Imajo bolnice v Pakistanu, Indiji, Afriki, Burmi, Južnem Vietnamu, Mehiki in Indoneziji. Samo pri nas v Pakistanu imajo

štiri bolnice, tu v Karachiju, v Rawalpindiju, v Dacci in v Mymensigh. Zibelka njihovega dela pri nas je Rawalpindi, kjer so se nastanile l. 1926 z zelo uborno bolnico in malimi sredstvi.

Ustanova v Karachiju je iz leta 1948. Začetno majhno število postelj je po mnogih težavah in trutih polagoma naraslo na 132 leta 1961. Danes pa sestre dodajajo še 35 postelj več, tako da ima bolnica danes 165 postelj, poleg 35 zibelk za novorojenčke. Novo poslopje je tudi urejeno za operacijske dvorane, za dnevne sobe bolničarkam, sterilizacijske naprave in vse ostalo potrebno za moderno bolnico in zdravnišvo.

35 postelj več kot število res ne pomeni dosti, a je dokaz prizadevanja za napredek in povečanje zdravstvenih možnosti. Pred vsem pa je dokaz velike želje sodelovati pri splošnem zdravstvenem napredku naše domovine. Naš predsednik je trdno prepričan, da ni narodnega napredka brez zdravstvenega izboljšanja. Naša prva naloga je, skrbeti za blagostanje naroda.

Res je, da Bog daje življenje in zdravje, a je prav tako res, da je človek dolžan ohranjati ga. A nobena vlada tega cilja ne more doseči, če narod sam ne sodeluje. Zato moramo pohvaliti prizadevanje za splošno zdravstvo, posebno pa še, če se vrši iz tako idealnih, nesebičnih razlogov. V svojstvu zdravstvenega ministra si štejem v veliko čast, pohvaliti delo Misijonskih zdravniških sester, občudovaje njihovo neprestano prizadevanje za izboljšanje njih ustanove in po njej zdravja v tem kraju.

Včasih se vprašujemo: Le kako morejo sestre to veliko ustanovo vzdrževati? Odgovor je: Z vero in trdim delom! Kakor mi je znano je novo poslopje stalo 700.000 rupij. Kako sem bil vesel in ponosen, da so k tej vsoti pripomogli tudi mnogi dobrotniki iz Karachija! Sestre so že leta 1961 začele z denarno nabirko v ta namen. Hodile so okrog, trkale na vrata tovarn, tvrdk in trgovin ter raznih drugih ustanov. S tem so zbrale približno eno tretjino vsote; ostalo je prišlo iz tujine.

Ta slavnost mi nudi priliko, da se zahvalim vsem, ki so kaj prispevali. Vedno sem bil uverjen, da so tudi med nami sredstva in možnosti, a da manjka ljudi, ki bi znali prepričati in pridobiti za dobro stvar! Če je pešiča Zdravniških sester, došlih iz tujine, zmogla dobiti v naši sredi tako lepo tretjino potrebnega denarja za ta oddelek, je to zame dokaz, da je tudi naš številni narod zmožen kaj velikega ostvariti! Zato pozivam vse one, ki jim je Bog naklonil imetje in zdravje, naj stopijo naprej in naj pomagajo tistim, ki živijo v revščini in jim sreča ni mila! Naj odpirajo dispanzerje, bolnice in druge humanitarne ustanove. Njih žrtve bodo poplačane z uteho, ki jih dajo dobra dela.

Predno stopim po novem oddelku, da si ga ogledam, naj zaključim z molitvijo: „Naj duh večne ljubezni, ki dehti iz te slavnosti, cvete in se razširja po naši deželi! Naj duh službe bližnjemu gori v naših srcih ter nas navaja k vedno večjim dobrim delom po zgledu sester bolnice Svete Družine v Karachiju!“

Tako pakistanski zdravstveni minister, ki je po veri musliman.

Vse prijatelje in znance, zlasti pa dobrotnike, ki se jim zahvaljujem za pošiljko 50 dolarjev, prav lepo pozdravljam! Kmalu se spet oglasim s člankom o islamu.“

Kakor vidimo, sta vrli naši misijonarki zelo uspešni vsaka v svojem delokrogu. Čestitamo jima, a tudi pomagajmo jima in molimo zanju!

PO TATARSKIH DEŽELAH IN TIBETU

Spomini s potovanja po tatarskih
deželah in Tibetu v letih
1844 - 46

Spisal Régis Evarist Huc C.M.;
prireديل prof. Alojzij Geržinič.
Nadaljevanje.

17. POGlavJE

Obisk petih ogleduhov. — Pred regentom. — Kišan nas izprašuje. — Nočni ujetniki. — Prjateljstvo muslimanskega poglavarja. — Popis najinih stvari. — Na sodišču. — Zemljevid. — Regent nama ponudi stanovanje. — Urediva kapelo. — Širjenje evangelija. — Spreobrnjenje kitajskega zdravnika. — Razgovori z regentom o veri. — Poskusi z mikroskopom. — Obiski pri Kišanu. — Verski nzačaj Tibetancev. — Slavna budistična formula. — Budistični panteizem. — Volitev tale lame. — Koze v Lasi. — Pokopavanje na Tibetu.

Takoj potem ko sva se predstavila tibetanskim oblastem, sva začela iskati stike z lamami, da se posvetiva misijonskemu delu. Nekega dne sva sedela ob našem skromnem ognjišču in se razgovarjala o verskih zadevah z lamo, ki je bil zelo dobro poučen o budističnem nauku. Tedaj so drug za drugim vstopili trije Kitajci in dva lami. Vsak od njih se je silno zanimal za naše predmete in želel kaj odkupiti. Drugega nismo imeli kot dve stari sedli, pa so ju vrteli v rokah in ju poveličevali ali v nič devali. Po dolgih pogajanjih so se poslovlili z obljubo, da se povrnejo.

Ti obiski so nama dali misliti. Dobila sva vtis, da to niso bili prekupčevanci, marveč ogleduhi.

Za zaključek obeda sta se lami vrnila. „Regent vas pričakuje v svoji palači. Hoče govoriti z vami.“ „Ali se je tudi regentu zahotelo po najinih starih sedlih?“ „Ne gre za kupčijo. Naglo vstanite in naju spremite k regentu!“

Kaj hoče vlada od naju? Naju čaka svoboda ali zapor, morda celo smrt? Izročila sva se božji volji, si nadela najlepšo oblačilo s čepico iz lisičjega kožuha in hotela na pot. A ogleduha sta zahtevala, da gre tudi Samdadziemba.

V petih minutah smo prispeli do palače prvega kalona - tibetanskega regenta.

V ozadju preprosto opremljene sobe sva zagledala na tigrovi koži s prekrižanima nogama sedečega ministra. Približali smo se mu in ga pozdravili s tem, da smo pokrivala stisnili pod pazduho. Povabil nas je, naj sedemo na klop, pokrito z rdečo preprogo. Za regentom so stali štirje lame, dva Kitajca in človek z dolgo brado in turbanom — musliman. Regent je imel kakih petdeset let; obraz je bil večlasten: širok, odkrit, zelo bel, črne oči so bile razumne in mile. Obleka je bila ružnate barve in obrobljena s kunjim krznom. Ebenovinasti črni lasje so bili na vrhu glave speti s tremi zlatimi glavnički; z levega ušesa je visel uhan z diamantom. Dolga rdeča kapa, prešita z biseri in s koralno kroglo na vrhu, je stala ob njem na zeleni blazini.

Regent nas je dolgo opazoval — molče in zelo pozorno. Sem in tja se je malo nagnil in se nama nasmehnil napol porogljivo napol dobrohotno. Ta pantonima se nama je končno zazdela tako komična, da se nisva mogla zdržati smeha. Na tihom sva si rekla po francosko: „Ta gospod je videti kar dober deček; naša zadeva dobro kaže.“ „Ah,“ je dejal regent ljubeznivo. „V katerem jeziku govorita? Prav nič nisem razumel. Ponovita na glas, kar sta prej zašepetala.“ Nato nama je naročil, naj stavek prevedeva v tibetanski jezik. Ko je zvedel, kaj sva si prišepnila, je odvrnil: „Prav imata, dober sem, kajti dobrota je dolžnost Kalona. Dober moram biti za svoje ljudstvo, pa tudi za tujce.“ Nato se je spustil v daljši govor, ki nam ga je eden od Kitajcev takole pretolmačil: Prav nobenega namera nimajo, da bi nam nagajali. Regentu se je samo zdelo potrebno, da naju izpraša, ker se je o naju razširilo toliko govoric.

Francije nihče ni poznal. Regent nama je naročil, naj kaj napiševa v najinem jeziku. Napisal sem: Kaj pomaga človeku, če si pridobi ves svet, svojo dušo pa pogubi? Dodala sva prevod v tibetanščino, tatarščino in kitajščino. Občudovali so najino učenost in globoke misli. Regent je prevzet ponavljal svetopisemski stavek.

V tem so se začeli kriki množice in zvoki kitajskega bobna. „Prihaja pekinški poslanik,“ nama je dejal regent. „Sam vaju hoče zaslišati. Povejta mu vse odkrito in računajta za mojo zaščito. Jaz vladam deželo.“ Po teh besedah je s spremstvom odšel.

Misel, da padeva v roke Kitajcem, naju je najprej neprijetno zadela; domišljija je začela prikazovati strahotna preganjanja, ki so v raznih dobah prišla nad kristjane v Kitajski. Opogumila naju je zavest, da sva tu sama in ne moreva prinesiti škode nikomur. Svojemu mlademu spreobrnjencu sva rekla: „Samdadžiemba, zdaj moramo pokazati, da smo kristjani. Morda bo zadeva zelo huda, aiti za hip ne pozabimo na večnost. Če bodo z nami lepo ravnali, se zahvalimo dobremu Bogu; prav tako se mu zahvalimo, če bodo ravnali grdo — tedaj bomo srečni, da trpimo za vero. Če nas umore, bo mučeništvo krasen zaključek naših trudov. Če po borih 18 mesecih popotovanja pridemo v nebesa — ali ni to čudovito potovanje?“ „Nikoli se nisem bal smrti. Ako me vprašajo, če sem kristjan, boste videli, če vztrepačem!“

To odlično Samdadžiembovo zadržanje naju je napolnilo z veseljem. Nekaj časa naju je imelo, da se pripraviva na verjetna vprašanja, potem pa sva zavrgla ta nasvet človeške modrosti. Čutila sva, da prihaja trenutek, ko se nama je držati Gospodovih besed: „Kadar vas bodo gonili po shodnicah, pred vladarje in oblastnike, ne skrbite, kako boste odgovarjali...“ Sklenila sva samo, da bova mandarina pozdravila po francosko in da ne bova predenj pokleknila. Menila sva: kdor ima čast biti kristjan, misijonar in Francoz, more brez napuha stati pokoncu pred katerim koli Kitajcem.

Po kratkem čakanju nam je eleganten in vljuden Kitajec sporočil, da nas želi sprazniti Kišan, veliki poslanik velikega kitajskega cesarja. Sledili smo mu v kitajsko opravljeno dvorano. Kišan je sedel na rdeče pogrbtnem podiju. Pred njim pa je stala črna mizica s pisalnimi potrebščinami in srebrna posodica z njuhalnim tobakom. Pod podijem so se razvrstili štirje pisarji, ostali prostor pa so polnili razkošno opravljeni Kitajci in Tibetanci.

Dasi je imel Kišan svojih šestdeset let, se nama je zdel krepak in njegov obraz je kazal najbolj plemenite, prijetne in poduhovljene poteze, kar sva jih kdaj videla med Kitajci. Odkrila sva se in poklonila. On pa: „Prav je, da se ravnata po običajih svoje dežele. Povedali so mi, da dobro govorita pekinški jezik in jaz se želim z vama nekoliko pomeniti.“ „Veliko napak nama uide pri govorjenju, a tvoja čudovita razumnost bo razsvetlila temo najinih besed.“ „Resnično, to je čisti pekinški jezik. Vi Francozi se zlahka priučite katere koli vednosti. Saj sta Francoza, ali ne?“ Potem naju je prašal, če sva pripadnika vere v Gospoda nebes. „Da, sva celo propovednika te vere.“ „Vem, vem. Brez dvoma sta zato prišla sem, da oznanjata to vero?“ „Drugega namena nimava.“ „Sta prepoštovala številne dežele?“ „Prehodila sva celo Kitajsko, vse tatarske pokrajine in zdaj sva prišla v tibetansko prestolico.“ „Pri kom sta stanovala, ko sta se mudila na Kitajskem?“ „Na vprašanja te vrste ne odgovarjava.“ „In če vama zapovem?“ „Ne bova mogla ubogati.“ Tedaj je ogorčeni sodnik trdo udaril po mizici. Dejala sva mu: „Veš, da se kristjani ne boje; čemu nas torej hočeš preplašiti?“ „Kje sta se naučila kitajski?“ „Na Kitajskem.“ „V katerem kraju?“ „Povsod pomalem.“ „In tatarski?“ „V Mongoliji, v deželi zelišč.“

Po še nekaterih vprašanjih naju je povabil, naj seveda. Obrnil se je k Samdadžiemi in mu suho rekel: „In ti, odkod si?“ „Iz San Čuan.“ „Iz province Kansu torej. ...Otrok Osrednje države, na kolena!“ Samdadžiema je pobledelel, pa na nov poziv pokleknil. Kišan je segel po tobaku in dejal: „Otrok Osrednje države, odgovarjaj svojemu očetu in svoji materi* in pazi se, da ne zineš laži! Kako da si stopil v službo tema tujcema?“ Samdadžiema je dovolj mirno povedal zgodbo svojega življenja, kar je poslušavce zanimalo; nato je poročal, kako naju je na Tatarskem spoznal in kaj ga je nagnilo, da je šel z nama. „Zakaj si sprejel vero Gospoda nebes? Ali ne veš, da veliki cesar to prepoveduje?“ „Najmanjši** je sprejel to vero, ker je edina resnična. Kako bi mogel verjeti, da veliki cesar prepoveduje vero, ki velewa delati dobro in se izogibati zlu?“ „To je res, vera Gospoda nebes je sveta, poznam jo. Zakaj si stopil v službo tujcema? Postava to prepoveduje.“ „Kako naj nevednež, kot sem jaz, ve, kdo je tujec in kdo ni? Ta dva človeka sta vedno z mano delala dobro in me navajala k čednostim. Zakaj bi jima ne sledil?“ „Koliko ti dajeta za plačo?“ „Spremljam ju zato, da si rešim dušo, ne za denar. Moja gospodarja me nista nikdar pustila brez riža in obleke; to mi zadošča.“ „Si oženjen?“ „Ker sem bil prej lama, se nisem poročil.“ Tedaj mu je sodnik zadel spolsko vprašanje. Samdadžiema je povesil glavo in molčal, jaz pa sem vstal in rekel Kišanu: „Naša vera prepoveduje ne samo nečista dejanja, ampak tudi nanje misliti in o njih govoriti.“ Njegova vzvišenost je na te odločne besede rahlo zardela. „Res je, jaz jo poznam in sem bral knjige z njenimi nauki. Kdor bi jim vestno sledil, bi bil neoporečen človek.“ Pomignil je Samdadžiemi, naj vstane, naju pa je odpustil, da se odpočijeva. *(Sledi nadaljevanje istega poglavja.)*

* Osrednja država -- Kitajsko cesarstvo. Ljudstvo pravi mandarinom 'oče in mati'. — ** Tako (Siao-ti) se nazivajo Kitajci, kadar govore z mandarinom.

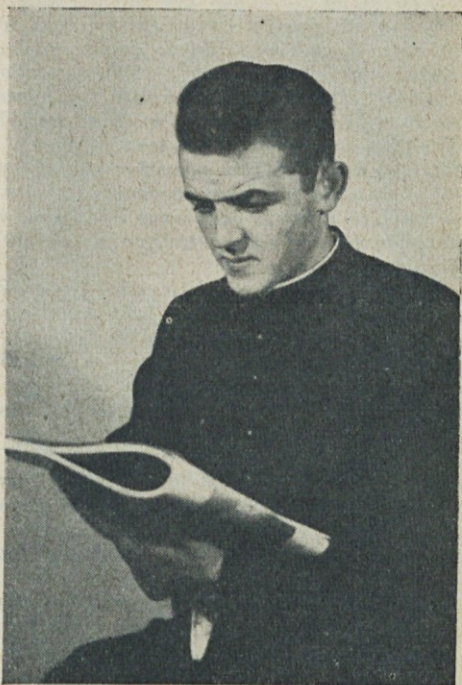
naši misijonarji pišejo...

NOVI SLOVENSKI MISIJONAR

O. IVAN OBALA

V Tanganjiki, afriški deželi, ki se sedaj po osamosvojitvi imenuje Tanzania, deluje že več let rojak o. Emil Čuk iz Beneške Slovenije, član družbe Brezmadežnega Srca Marijinega. Bralci „Katoliških misijonov“ ga dobro poznajo po njegovih naravnost literarnih črticah iz misijonskega življenja, ki jih pa mi prevedemo iz italijanščine, kajti misijonar sam ne obvlada slovenščine, ker se je vzgajal ves čas po zavodih z italijansko govorico. Celo bere le prav malo slovensko in mu pišemo v italijanščini.

Iz tistih krajev je pa doma še drug, nov slovenski misijonar, ki sicer pisati ne zna slovensko, pač pa slovensko še razume in bere prav dobro, tako da mu lahko pišemo v slovenščini in tudi „Katoliške misijone“ v našem jeziku prebira. Je to O. IVAN OBALA, iz iste družbe Brezmadežnega Marijinega Srca. Umrla kar dva slovenska misijonarja

Misijonar Čuk mu je dal naše „Katoliške misijone“ in mladi misijonar se je brž oglasil č. g. Wolbangu v USA in nam v Argentino ter na naše povabilo že poslal nekaj več podatkov o svojem izvoru in dosedanjem življenju in delovanju, kar v naslednjem objavljamo vsem bralcem, da tako vsa nemajhna družina „Katoliških misijonov“ novega slovenskega misijonarja spozna, ga pozdravi ter začne zanj moliti in tudi darovati ter mu s tem pri delu pomagati. Takole piše v prevodu novi naš misijonar o. Obala I.B.M. častitemu g. Wolbangu CM v USA:

Irole, 8 februarja 1965

Kako sem bil vesel Vašega pisma! Srčna Vam hvala! Zelo simpatični se mi zdite, dasi ste me malo za ušesa, češ „kako hudo je, da naši ljudje tako hitro pozabijo svoj materinski jezik!“ Popolnoma soglašam z Vami in ne morem Vam povedati, kako se mi zdi škoda, da je do tega prišlo. A razumite me! Ljudje, ki živimo na meji med Slovenijo in Italijo, smo sicer s srcem in mišljenjem Slovenci, a kaj, ko so šole in vse drugo v italijanščini! Pred nekaj leti so vsaj še pridigali v slovenščini, zdaj niti tega ne! Edino, kar je ostalo slovenskega na zunaj, je slovensko govorjenje, doma. Čudno — prav vsi znajo govoriti slovensko in starejši celo samo slovensko in nič italijansko, toda le malo jih zna pisati v materinem jeziku. To pa zato, ker ni slovenskih šol in se tudi nihče ni brigal, da bi nam jih dal... razen kakega posameznega rodoljuba. V tem okolju sem se to-

rej rodil in rusel in zato sem v težavah pisati slovensko, dočim mi govorjenje in branje v slovenščini ne dela problemov.

Želeli ste podatke mojega življenja, mojo sliko in kaj o mojem misijonu. Evo Vam:

Rojen sem bil 30. septembra 1936 v „Marsin di Podbonesec“ (Udine) (Op. uš). Očividno slovensko ime kraja; kako se je čisto slovensko glasilo? Če kdo ve, prosimo, da pove! Prva leta svojega življenja sem prebil na kmetih in sem pašel največ na zemlji, ki je danes na jugoslovanskem ozemlju, pa še drugače pomagala staršem. Avgusta 1949 sem vstopil v malo semenišče v kraju Revoretto (Trento), ker sem želel postati misijonar. Nadalnje šolanje sem doživljal v seme nišjih v Vittorio Veneto in Biadene (Treviso), pa v Rosignano (Alessandria). Noviciat sem delal v Certosa (Cuneo), filozofijo in teologijo sem pa študiral v Turinu, kjer sem bil posvečen v duhovnika 30. marca 1963. Po posvečenju sem šel v London za nekaj mesecev, da sem se naučil malo angleško, 30. julija lanskega leta sem pa odpotoval v Afriko, kamor sem dospel 14. avgusta. Teden dni po prihodu sem bil nastavljen v misijon Irole, kjer sem še zdaj in odkoder Vam pišem.

Kaj je z našim misijonom? Ustanovljen je bil leta 1931 in šteje 15.000 duš, od katerih jih je polovica krščena, drugi so pa še pogani. A od krščenih jih ho-di le malo v cerkev, tako da od nedeljah razen šolskih otrok skoraj nikogar ni... Postaja sestoji iz več poslopij za bivališča misijonarjem in misijonarkam ter za šole. Zdaj so vsa ta poslopja na griču, kajti ko so prišli prvi misijonarji sem-kaj, je bilo zelo nevarno živeti v dolini, zaradi malarije. A zdaj, ko je zdrav-niška veda to bolezen precej obvladala, nameravamo postaviti nov misijon v dol-ini, da bo ljudem bolj pri roki, zlasti starejšim, ki še najraje pridejo v cer-kev, pa ne morajo v hrib. Imamo že marsikaj pripravljeno za građnjo, a še ne zadosti, da bi začeli. Potrebujemo pomoči misijonskih dobrotnikov, saj moramo hraniti tudi mnogo lačnih ust. Imamo nekaj polja, ki ga obdelujemo, a letos spet ni zadosti dežja in bo letina slaba. Zauvajmo v Gospoda in v dobre duše. Ljudje tu so revni, pogosto nimajo kaj jesti in s čim se obleči in mnogo je bol-nih, ker ni denarja za zdravnika in zdravila. Priporočam se slovenskim misi-jonskim prijateljem v molitev in pomoč!“

INDIJA

Iz Kalkute nam piše jezuitski BRAT JOŽEF LUKAN še sredi lanskega leta. Pomotoma zadnje čase ni prejemal „Katoliških misijonov“, in glejte, kako je bil vesel, ko jih je spet dobil v roke:

„Po dolgem času sem spet dobil v roke „Katoliške misije“ in jih z velikim veseljem in zadovoljstvom prečital od začetka do konca vse. Zelo je lepo videti, s koliko vnemo skrbite in mislite za nas misijonarje po širnem svetu. Lepo Vas prosim, da tudi meni pošiljate list mesečno! Tu v Kalkuti delujem že 18 let. Bil sem begunec leta 1945 kot toliko drugih. Pribežal sem v Rim, odkoder so me predstojni-ki poslali v Indijo. Tu v Kalkuti imamo gimnazijo in univerzo s 3.600 študenti, večinoma hindujci, med kateri-

mi je pa tudi precej katoličanov. Težko pa je za duhovniške in redovniške poklice! Tu je vlemesto in v njem se mladina kaj lahko izgubi ali vsaj oddalji od idealov. Lansko leto sta nam umrla kar dva slovenska misijonarja iz naše družbe: Viktor Sedej in brat Drobnič. Vedno manj nas je, novi pa ne morejo v Indijo, ker vlada ne da vizuma, dasi v naše šole tako radi pošiljajo svoje otroke. Delo nam raste, delavcev je pa vedno manj. Prosimo torej Gospoda žetve, naj pošlje delav-cev na svojo žetev!“

Salezijanski misijonar G. PAVEL BERNIK, ki so ga poslali pred dve-ma letoma na odgovorno postojanko v severoindijski državi Nagaland, nam v času od maja lanskega leta pa do evharističnega kongresa v Indiji poslal več pisem, iz katerih povzemamo sledeče:

„Upam, da ste dobili mojo prvo pošiljko fotografij teh hribov. Drugo bo sledile in tudi kak opis, če Bog da. Zdaj se pripravljam na zidavo prve katoliške šole v tej državici Zvezne Indije. Meseca junija in julija bo lilo kot iz škafa, kot pravijo, pa bom tedaj imel več časa za pisanje.

Tu v Indiji se vse vprek govori o bodočem evharističnem kongresu v Bombayu. Od tu bomo mogoče poslali malo skupino tja, dasi smo skoraj 3.000 km oddaljeni. Naši ljudje imajo eno najpestrejših narodnih noš vse Indije. Lepo bi se postavili... (Op. ur.: Medtem je g. misijonar že poslal fotografije te skupine z evharističnega kongresa in jih nekaj že v tej številki, na prvi in na tretji strani ovitka objavljamo.)“

Sredi meseca julija piše:

„Danes je praznik sv. Vincencija Pavelskega, ustanovitelja Vaše družbe lazaristov. Prav je, da se spomnim s pisemcem njegovih gorečih sinov, ki med Slovenci s tako vneto širijo misijonsko misel in nam misijonarjem pomagajo. Naj Vas dobri Bog na priprošnjo Vašega velikega ustanovitelja in očeta blagoslovi!

Pred nekaj meseci so semkaj prispele tudi redovne sestre Hčere Marije Pomocnice in prevzele v vodstvo eno tukajšnjih angleških šol. Ti hribovci imajo veliko žejo po učenju. Če se jim nudi priložnost, jo pograbiijo in se neverjetno hitro dvignejo na visoko stopnjo izobrazbe in napredka. Misijonsko delo med njimi počasi napreduje. S tovarišem sva v devetih mesecih krstila okoli 100 ljudi, od katerih je bila dobra polovica odraslih.

Na to pismo Vam prilepim Nehrujeva znamko, spominsko po njegovi smrti. Imam še nekaj drugih tovrstnih shranjenih za Vas, ki jih pošljem v posebni kuverti. Nehru je bil na svoj način velik mož. A težko ga je bilo razumeti. Vere v pravem smislu ni imel, za verske manjšine se je pa potegoval in jih branil, če so bile napadane ali prikrajševane. Jaz ga v Indiji nikdar nisem videl, pač pa pred leti v Ljubljani pred kolodvorom, ko je korakal pod pisano „marelo“, ki jo je nad njim držal možak v slovenski narodni noši. Ko je bil malo poprej v Beogradu, je ta

Pokojni Nehru

pogan pred zbrano narodno skupščino navajal evangeljske izreke. Takole je dejal: „Človek, mnogo večji od mene, je pred davnimi stoletji dejal: Kdor za meč prime, je z mečem pokončan!“ Tudi brezverski časopisi doma so to objavili. Pač pa so dolgo časa molčali o njegovem obisku pri papežu Piju

XII. Nehrujev naslednik je, kot se zdi, zmerne struje. Pri Bogu pa ni prisegel, ko je prevzel predstvomstvo. Od njegovih kolegov v ministrskem zboru jih je devet priseglo pri Bogu, on sam in ostali štirje pa le pri svoji časti...“

Iz pisma v začetku novembra 1964: „Kakor sem upal, se nam bo posrečilo: Kmalu bomo odpotovali na evharistični kongres v Bombay. Nas gre iz naše dežele poleg mene 25. Tam se upam srečati z različnimi predstojniki in škofi, ki so mi znani. V Dibrugarju smo dobili novega škofa, angloindijca, ki sem ga pred leti poučeval v grščini in rimski zgodovini... Staramo se, staramo: moji učenci postajajo škofje...!“

Iz Bombaya se Vam kaj oglasim. Pisal bom tudi ljubljanskim bogoslovcem, s katerimi sem v rednem dopisovanju, saj se mi Indijci z Jugoslovani precej dobro razumemo, tako ni težave s pošto. Tudi njim sem poslal koledar iz tukajšnjih hribov, bolje rečeno, le slike sem iz njega izrezal in jim jih poslal. V tem koledarju so med drugim tudi naslikani ministri te zvezne države. Med njimi je eden, ki je bivši dijak našega kolegija v šilongu. Spet drug je sicer protestant, pa naš zelo dober prijatelj, še bolj pa njegova žena. Ko jima je prišlo v roke nekaj protikatoliškega čtiva, sta vse ogorčeno strgala in vrgla v ogenj. Še drugi od ministrov je pa katoličan, če se ne motim, edini katoliški minister v Indiji. Je zelo reden in točen pri službi božji, poleg tega ne vem, kako bi rekel, je on pogostejše na obisku v mojem „farovžu“ ali jaz v njegovi hišici. Tudi on gre z nami na evharistični kongres. Ker je dober pevec in muzik, je osebno prevzel vodstvo pevovodje naše skupine. Včeraj je tri ure poučeval naše pevce. Na tukajšnji mali radijski postaji se pogosto čuje, kako on poje Schubertovo „Ave Maria“, s spremljevanjem mojega kaplana na — harmoniki. Naš cerkveni zbor je že šestkrat nastopil po radiju.“

Misijonarjevega pisma z opisom romanja v Bombay še nismo prejeli, pač pa, kot rečeno, nekaj slik, ki so pa tudi zgovorne, saj vidimo na njih misijonarjevo nagalansko skupino v družbi s sv. očetom in kardinalom Agagian-

nom. Z zanimanjem pričakujemo misijonarjevega poročila!

Cel kup krasnih fotografij s kongresa pa nam je poslal tudi salezijanski misijonski brat IVAN KEŠPRET, ki je bil pa tamkaj kar uradno — kot fotograf. Precej njegovih kongresnih slik smo že objavili, nekaj jih prinašamo tudi v tej številki. O vsem nam misijonar vsaj kratko poroča tole:

„Pred kratkim sem se vrnil iz Bombaya. Bil sem tam kar dva meseca. Poklicali so me, da pomagam v kongresnem fotografskem uradu. Kongres je lepo in veličastno uspel. Nekristjani so občudovali red in lepoto obredov. Sveda, največja privlačnost je bila papežev prihod. S svojim nastopom in prijaznostjo si je osvojil vse. Povsod, kamor koli je šel, so ga pričakovale ogromne množice ljudstva. Jaz sam sem imel srečo, da sem mu poljubil roko. Obiskal je tudi naš salezijanski zavod v Bombayu, kjer je v angleščini nagovoril veliko množico navzočih študentov. Upajmo, da bo ta evharistični kongres, posebno še papeževa navzočnost na njem, rodil velik sad za rast Kristusove Cerkve v Indiji.“

Prilagam Vam nekaj slik o kongresu. Moram reči, da je bilo delo za fotografe kaj težko, kajti vsi obredi so se vršili ponoči, in pa: redarji so bili neizprosni in zlepa niso pustili fotografov v bližino oltarja. Žal sem mogel napraviti le malo barvnih slik, kajti sredi gneče se mi je kmalu tisti fotografski aparat pokvaril. A kar jih bo dobrih, Vam jih pošljem.“

M. MIRIJAM ZALAZNIK I.B.M.V. nam je iz Kanpurja poslala pošiljko lepih predmetov za naše misijonske svetletole v Buenos Airesu. Takole piše o tem:

„Spet poskusim (enkrat se je njena pošiljka že izgubila...) poslati Vam nekaj stvari za Vašo misijonsko tombolo, kakih dvajset reči. Naš škof, ki odhaja na koncil, mi je obljubil, da vzame paketič s seboj in ga pusti Vašim sobratom v Rimu, da ga Vam naprej pošljejo. Upamo, da Vas to pot pošiljka srečno doseže!“

Papež Pavel VI. na evharističnem kongresu v Bombayu sprejme vernike misijonarja Bernika SDB iz dežele Nagaland; tamkajšnji škof papežu v njih imenu pokloni domačinsko darilo. — Spodaj naš misijonar Pavel Bernik SDB skupaj s svojim škofom in nagalandskimi kongresniki pozdravlja kardinala Agagianana, papeževega legata na evharističnem kongresu.

Pošiljko so iz Rima poslali g. Wolbangu v USA, ta pa je obljubil, da jo pošlje v Argentino, kjer zdaj lep dar slovenske misijonarke iz Indije z veseljem pričakujemo, da naše rojake s temi indijskimi spominčki pri prihodnji tomboli razveselimo.

Ista misijonarka je decembra meseca pisala misijonski sodelavki gospej Anici Tusharjevi v Gilbertu, USA:

„Te dni so Vaše misli gotovo ronale po Indiji. Morda ste celo gledali kaj po T.V. ali poslušali po radiju potek 38. svetovnega evharističnega kongresa v Bombayu. Sprejem svetega očeta je bil nenavaden dogodek, izredno doživetje za premnoge in velikanski uspeh. Meni ni bilo dano iti v Bombay; morala sem ta čas pregledovati izpitne naloge. A koliko drugih misijonarjev in misijonark se je podalo v Bombay! In koliko drugih množic, vernikov in nevernikov! S Korošice je šel na kongres tudi slovenski duhovnik č. g. Vinko Zaletel, ki se mi je oglasil iz obiskovanja misijonarjev na Japonskem. Ne vem, če mu bo kazalo priti do mene, ker je naš kraj zelo od rok. Sestro Konradino Resnik je pač obiskal, saj je v samem Bombayu, in je celo bival v njihovem samostanu. Slovenske jezuite tudi lahko doseže, v Kalkuti in okrog nje. Jaz sem pa čisto na drugem koncu dežele...“

Upam, da kmalu napišem kaj več za „Katoliške misijone“. Je pač tako: Človek obrača, Bog pa obrne...! Vedno kaj vmes pride, da ne najdem časa. Pred petimi dnevi si je na primer namestnica naše predstojnice zlomila nogo in ramo ob nerodnem padcu. Ker je šla tudi m. prednica od doma, na kongres v Bombay, je vsa odgovornost — poleg rednega dela — padla na moje rame. Med tem smo odprle dve novi postojanki, več drugih pa je v pripravi in gradnji. Dela in skrbi je veliko. Le podprite nas!“

Od misijonarke S. KONRADINE RESNIK, ki deluje v Bombayu, imamo več pisem od maja lanskega leta pa do februarja letošnjega. Nekaj jih je pisala č. g. Wolbangu in ge. Tusharjevi v USA, nekaj pa uredniku KM v Argentino. O pripravah na kongres,

pri katerih je tudi ona sodelovala skupaj s svojimi sosestrami, in o drugem, tole povzemamo iz teh njenih pisem:

Maja 1964: „V mesecu februarju sem bila operirana na desnem očesu, a očala za to oko po operaciji mi še zdaj niso dali, zato pa le slabo vidim, kar mi dela težave pred vsem pri šivanju. Prav lepo se Vam zahvalim za čipke, ki ste mi jih poslali, so zelo lepe in dobrodošle, saj jih zdaj toliko potrebujemo, ko pripravljamo sveta oblačila za kongresne svečanosti. Pri nas bomo imeli za kongres v naši cerkvi osem dni in osem noči večno češčenje. V šolskih prostorih bomo pripravile še sedem oltarjev. Organizirati moramo obednice in spalnice za čim več udeležencev, pravijo, da jih bomo morali sprejeti kakih 500... Kajpada bomo za tiste dni šolo zaprle. Vseposod se veliko moli v ta namen, da bi po kongresu zažarela ljubezen božja in zavladala med krščanskim ljudstvom, zlasti med nami, ki smo posebno Bogu posvečeni, in ta ljubezen naj bi prepričala o pravi veri tiste, ki so še izven naše Cerkve. Bog daj, da bi kongres prinesel zlasti veliko blagoslova in miru temu velikemu, tako raznolikemu in nedinemu narodu!“

Indija še ni nehala žalovati za svojim voditeljem Nehrujem. Milijoni so se udeležili njegovega pogreba. Bil je zelo priljubljen, tudi nam katoličanom je bil dober, posebno je šel na roko kardinalu Graciasu, zlasti v pripravah za evharistični kongres. Skrbi nas, kako bo po njegovi smrti, ko je dežela tako nemirna in v takih težavah! Že pred nekaj meseci so začeli muslimani požigati in ropati domove katoličanov, ponekod so kar enostavno zavzeli njih hiše, jim vse iz njih na cesto pometali in sami v njih ostali, nekatere katoličane so tudi pobili. To se je zgodilo v Pakistanu, mohamedanski državi tega polotoka. Na tisoče teh preganjanih katoličanov je potem pribežalo k nam v Indijo, ki jih je lepo sprejela in se je povsod nabiralo za begunce. Pakistanska vlada si tega ni vzela k srcu. Izjavila je, da se kristjani lahko mirno vrnejo v njih državo, a da morajo preje sprejeti muslimansko vero.

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

Ovitek opremil arh. Vladimir Mazi.

NAROČNINA: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 400, podporna 800, dosmrtna 4.000 pesov. V U.S.A. in Kanadi: 3 (6,40) dolarjev. V Italiji 1.600 (3.200, 20.00) lir. V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. V Franciji 12 (24, 160) NF. V Angliji in Avstraliji 1 ¼ (2 ½, 16) funtov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540 Mr. Rudi Knez, 679 St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John. Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741.

Kanada: Za župnijo Marije Pomagaj: Rev. Stanislav Boljka C.M., 611 Manning Ave, Toronto 4. Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. John Kopač C.M., 229 Brown's Line, Toronto 14, Ont. Za Port Arthur (Ont.) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač C.M., 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sévres 95, Paris (VI).

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. — Rev. Alojzij Luksar, Kamen 14, P. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, D. P. Camp. Kärnten.

Avstralija: Franc Vrabec, Archbishop's House, West. Tce. Adelaide, S. Australia.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

K slovenskim misijonarjem — Cilji komunizma v Somaliji —
Pozdravi misijonarja Majcena iz Vietnama — Indijski člankar
o pokojnem o. Sedeju S.J. — Drobne iz delovanja v Afriki
— Obe sestri Žužkovi spet v misijonih — Po tatarskih de-
želah in Tibetu — Novi slovenski misijonar o. Ivan Obala
— Naši misijonarji pišejo.

LEPO SE PRIPOROČAMO ZA PORAVNAVO NAROČNINE!

Sliki na prvi strani: Kongresniki iz Bernikovega misijona v Nagalandiji v avdijenci pri sv. očetu v Bombayu. — Spodaj: Njih skupina z našim Pavlom Bernikom SDB, pred kongresnim zborom v Bombayu.

Correos
Argentino
Suc. 34 (B)

TARIFA REDUCIDA

CONCESION 5612

Registro de la Prop. Int. No. 528.26
Domicilio legal. Cochabamba 1467,
Director responsable. Lenček Ladislav
Buenos Aires.

Sliki na tej strani: Zgoraj vidimo družino Tushar iz Gilberta; gospa Anica je odlična sodelavka Slovenske misijonske akcije. — Spodaj: S. Elizabeta Pogoselc tudi s šestimi, a duhovnimi otroci, v Južni Afriki.

